

310/83

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 1.

సంపుటము ౯

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 9-వ తేది సోమవారము

చంద్రావతి నామ సంవత్సరము, ఆశ్వయుజమాస బహుళ ద్వితీయ ౨.

No. 158

సంచిక ౧౫౮

సరస్వతీవాచక పుస్తకములు

ఫారమ్ రాఘవేంద్రరావు పంతులుగారి ప్రణీతము.

(255)

ఈ వాచకములు Text Book Committee వారిచే ఆమోదింపబడి 1921 సం॥ జూన్ 22 తేది కేజులూ ప్రచురింపబడినది. తెలుగు మేము మామిత్రుల నలహా వైస శ్రీ దైత్యరవారి Proceedings R. C. No. 4247/19 Dated 11-7-19 ప్రకారము Co-operative Societies and Industries ను గురించి పాఠములు వ్రాయించి వెనకటి పాఠములలో శీర్ష ప్రచురపరచితిమి. అప్పటినుండియు మా చిన్ని వాచకములు సర్వజనాదరణమును బడసి, దినాదినాభివృద్ధి నొందుచుండ మా మిత్రుల పాఠములు Text Book Committee వారిచే ఆమోదింపబడినది గానయు ఇందు కొన్ని పాఠములు హెచ్చుగా నున్నవనియు శ్రీ దైత్యరవారికి తెలియపరచి మా పుస్తకములలో తేనిపోని నిందాలోకము చేయుచు, చాలమంది విద్యార్థులకు తెలియజేసితిమి.

గుణగ్రహణపాఠములైన శ్రీ దైత్యరవారు మేము చేచ్చిన పాఠములను ఆమోదించుచు Special Case గామార్కు Proceedings R. C. No. 185 E 21-30-5-22 తేదిని పంపియున్నారు. కావున విద్యార్థులకు కారులకును ఉపాధ్యాయులకును మేము విన్నవించుకొనున దేమనగా నిందాలోకముచేయు మా మిత్రులమాటవిని మా సరస్వతీవాచకములపై కినుక బూనక అనేక నూతనవిషయములతో ప్రచురింపబడిన మా చిన్ని పుస్తకములను నాడుకలోనికి తెచ్చుభారము మీయది. కావున తగురీతిని మాకు ప్రోత్సాహముసంగ గలందులకు కోరుచున్నాము.

సరస్వతీ గణితభోధిని:— అనేక నూతన విషయములతో, క్రొత్త పోస్టు కేట్లు తెలుపుచు బాలర జ్ఞానాభివృద్ధి, న కయింప జేయు ననేక యుక్తి లెఖలు, నోటిలెఖలు, మంచిలెఖలు చేర్చి ప్రచురింపబడినది. 0-2-0

“మొదటితరగతి 0-3-0, రెండవతరగతి 0-3-0, మూడవతరగతి 0-4-0, నాల్గవతరగతి 0-5-0, ఐదవతరగతి 0-6-0, ఆరవతరగతి 0-7-0, 7, 8 అచ్చులో నున్నవి.

అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి ప్రకాశకము.

పుస్తకములు నలయువారు:— గోదావరి బుక్కు-డిపో, రాజమండ్రి అని వ్రాసిన బడయగలరు.

N. B. మావద్ద ఎలిమెంటరీవిద్యార్థులకు వుపయోగించు అన్నిరకముల స్కూలుపుస్తకములు స్టేషనరీసామానులు, పాఠకములు, నవలలు వగైరా అన్నియు దొరకును.

త్వరపడుడు.

వెల సులభము.

ఫల మధికము.

శ్రీ ఆంజనేయ వైద్యశాలవారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు

శ్రీ జిల్లాబోర్డువారి బహుమానము పొందుచున్నది.

129 రకముల ఔషధములున్నవి

(91) బోధకాళి సంహరిణి:— ఎంతకాలమునుండియున్న శీఘ్రరోగములైన నాడమురోజులలో గుణము కనబరచి, కాళ్లుమంటలు, నీరు హరించుటయుగాక పగిలిన పాదములు సహా స్వస్థులై కమలములవలె ప్రకాశించును.

15 రో. రు 4-8-0 వారమునకు రు 2-8-0.

(40) నిఖిల వ్యాధినుల్లేప కంఠీరవము. చిట్టిపిరంగి, పల్లిక, బగ్గెలొనగు సవాయిలున్ను, కీళ్లనొప్పులు, నల్లని పొడలు, మూలవ్యాధి, పొండుపు, సవామేహములు, మేహములు, మేహాశ్రయములు, ముక్తశస్త్రము మొదలు అన్ని వ్యాధులను వారము రోజులలో నివారణజేసి బలము, శరీరకాంతి, రక్తవృద్ధి, వీర్యస్థంబున కలిగించును. ఇచ్చాపత్రిం.

నెల రో. రు 6-0-0, 15 రో. రు 8-4-0.

(90) సర్వవిధ శక్తిరోగసంహరిణి. జీర్ణించిన పత్తి, తెలుపు, ఎరుపు, నలుపు లోనగు యేరంగు శక్తినైనను, మూత్రము స్వస్థముగాని, బొట్టుబొట్టుగాని పడుట, యీ గుణములన్నియు తగ్గి రక్తపుష్టి చేయును. 3 పూటలలో గుణము కనిపించును. ఇచ్చాపత్రిం.

డబ్బీ రు 1-4-0.

(48) మహాప్రసాదీరసము (అను అష్టాదశ తృప్త్యురోగసంహరిణి) నెల రో. 5-0-0. 15 రో. 2-12-0. సవామేహములు, పొడలు, మచ్చలు, కాళ్లు, చేతిచేళ్లు, నెడవులు, ముక్కు, వగైరాలు లావై ఎర్రబారి నదా తిమ్మెరలుగా నుండుట, మేహనీరు, అంతర్రేణుములు వగైరాలుకు పరమానధము.

(27) శ్రీరామాస్త్రయోగము నెల రో. రు 8-0-0, 15 రో. రు 4-0-0 కఫములు, శ్వాసకాసులు, దగ్గు, వగర్లు, ఉబ్బసము, మొ॥ శ్లేష్మవ్యాధులకు బ్రహ్మాస్త్రము, 3 పూటలలోకఫమును హరించి నెలరోజులలో పూర్తి నివారణ నిచ్చును. గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు.

(గోదావరిజిల్లా)

కె. వి. ఆచారి,

ఆయుర్వేద యోగిని డాక్టరు.

K. V. Achari

Ayurveda unani Doctor.

శివకవచము, కష్టవదువారికిది యోగ గొప్ప ప్రసాదము

దుష్ట నక్షత్రములచే గలుగు బాధలు, భవనవృత్తులు, ప్రయత్నములు వృథావగుట, ప్రేమతిశయములందు ఆకాశం గము, మనోవిచారములు, విద్యభిరుతి మొదలగునవి పటాపంచలై పారిపోవునట్లు చేయుటయందు ప్రసిద్ధిచెందిన ఈతాయిత్రుడు సమానమైనతేదియును ఈ ప్రపంచమునందులేదు. అదృష్టము అమితముగా హెచ్చును. ఒక వారమురోజులలో అన్నియు తప్పుక జయమగును జాతకములు వ్యత్యాసములేక వ్రాయబడును. ఒకసారి అర్థరయించి చూడవలెను.

తెండి 1.8 ధర రు 3, అద్వధాతు రు 5.

Pundit-S Jyotirvid,

Astrologer, 7/A Star Lane

P O Calcutta

మీ జాతకము

ఒక సం॥ రమణరత్న జరుగు సం॥ములు నెలలువారిగా వ్రాయుటకు కట్టుము రు 2/-, జీవితమంతటిలోను దశ అంతర్వళలతో వ్రాయుటకు రు 5/-, ఇతరప్రకారము జీవిత మంతటిలోను ప్రతి సం॥ రములో జరుగు ముఖ్యవిషయములతో వ్రాయుటకు రు 8/-, జనన సూర్యం, నెల, వారము, గంటలు, నిమిషములు తెలుపవలెను. లేక జాతకమును పంపవలెను. అన్ని పలములనుండి మితిలేని యోగ్యతాపత్రములు వచ్చియున్నవి. జాతకము అంగ్లభాషలో వ్రాసి పంపబడును.

బి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్య,

కృష్ణవిలాస ఆగ్రహారము (ఎ)

పోస్టు మైనారు

స్వరాజ్య పాఠశాలకు

పోస్ట్ విజంటి కాలపేరుతో మార్చి 1911 సం॥

1911 సం॥ నవంబరు నెల 30-వ తేదితో అభివృద్ధి

ఇప్పుడు అందరికీ సంపాదించు నిరా లన్నిటిలోను అతిసరిని మేనది. మిగుల శ్రేష్ఠమైనది. ధన ప్లాంట్ 6 గ్రోనులు 0-14-0, 12 గ్రోనులు రు 1-8-0, 36 గ్రోనులు రు 4-0-0, ఎటువు 6 గ్రోనులు రు 1-12-0, 12 గ్రోనులు రు 3-4-0, 36 గ్రోనులు రు 9-4-0 పోస్టు, ప్యాకింగు ఖర్చులు వేర.

Swaraj Ink Factory,

173/3 (7) Cornwallis Street, Calcutta.

అపూర్వ రాజకీయ గ్రంథములు

1. పుష్పాంజలి (భావగీతములు) 1 8 0
2. తిలకుమహాశయుని సంపూర్ణ ఉపన్యాసములు } 2 4 0
3. గాంధీమహాత్ముని సంపూర్ణ జీవితము 1 8 0
4. ఆంధ్రమాత (రాజకీయనాటకము) 1 0 0
5. స్వరాజ్యపతాకము " 1 0 0
6. సంస్కారణి " 1 0 0
7. స్వరాజ్యధ్వజము " 0 12 0
8. స్వరాజ్యరథము " 0 8 0
9. గాంధీ మహాదయము " 0 8 0
10. ఆత్మప్రభుత్వలనిర్బంధము " 0 10 0
11. ఆసియాఖింతవిజ్ఞానరహస్యము 0 8 0
12. నిరాకరణోద్యమతత్వము(ఆంధ్రమాను) 0 6 0

ఆంధ్రదేశమున ప్రకటింపబడు రాజకీయగ్రంథము లన్నియు మావద్ద దొరకును.

(402)

ఉపేంద్ర ప్రచురణాలయము,

17, నారాయణ మొదలిద్ది, మదరాసు.

జ్యోతిషము

మీ జాతక మైనను వయస్సు వాడు మైనను పంపును. ఒకసంవత్సర ఫలము గాని పూరాజాతకము గాని కలిలో చెప్పబడిన జైమిశ్యాది గ్రంథములచే వచ్చు విచారణచేసి రుజువుచెప్పుటకు శాస్త్రసమ్మతిగా రాయవచ్చే సరసమైన ధరలకు వి. పి. గా పంపబడును.

శ్రీధర వెంకటస్వామి,

శేరునూరు, అంకాచిపేటపోస్టు, గోవాటి జిల్లా

నవరము బంగారము చే

తయారుచేయబడిన

పద్మావతి, క్లావ్ డ్రెస్, యెన్ చంద్ర, సాదా బాలామణి, మోహన్, వంకర, పార్వీ, బొంబాయి, శంకర, రాజావతి, సర్వోదయ మంగళూరు మొదలగు రకముల గాజులు అన్ని సైజులలోను స్టాట్యుల సిద్ధముగావున్నవి. ఇష్టములేనివో తీసుకొని వైకము వాచనీయమగును.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, (1842) గురుస్వామిశెట్టి

నగల వర్తకులు వైవాహికావృద్ధులు, మదరాసు.

ప్రతి స్త్రీమైన చేవగల

తాటివాసములు

ఇది ప్రఖ్యాతిగాంచినటువంటివి, సుమారు 800 సంవత్సరముల ప్రాచీనము. తిగిసలునంటి పుట్టెపి గ్రామములో తాళ్ళ నుండి కోయబడినవి. తాటి పరిమాణము 18 అంగుళాలు లగా యిటు 21 అంగుళుల వరకు. దీపా ఏలూరు క్రిస్టాబిల్లా, కలయ వారు, నెలలు తప్పిళ్ళు వాయిరా ఈ క్రింది నిలాసమునకు వ్రాసిన తెలియును.

ది ఇండియన్ ప్రాచ్యము ఎక్స్ ప్లోరేంగు కంపెనీ రాజమండ్రి.

తెలుగు పుస్తకవారిణి (157)

చర్యమువైసందు తెలుగు పుస్తకాలు వైఖాతకలన భూచీగా 8 దినములలో నయమగును. శుద్ధ ప్రకటనలవలన చేయబడిన ఈ ప్రకటన యుష్టికర్తనిచ్చే కనిపెట్టబడినది. నయమగానివో ధరకు రెండింతలు చెల్లించవలెను. ఖర్చు 1-కి పి. పి. ఖర్చుతో సహా యు. డి. ఈ ప్రకటన ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

HAKIM ABDUL HAJI, P. O. Kamtaul, Deobhanga R. E. O.

“తెలుగు సంక్షిప్త లేఖనము”

మీరు ఇష్టపడకనే తెలుగు మొదటను శుభ్రముగా వ్రాసినచోయవచ్చును. దినముకొక గంట పని. “ప్రాచ్య క్షున్న నిమిత్త మనాపిల్ల పండించండి!”

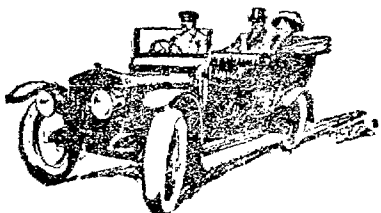
(18) ఇఫ్ థేమో బ్యూరొ, కాగినాది

జాతకరత్నము

జన్మశత్రుము పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగునది లేకయే సంవత్సర ఫలితములను క్యాంక్షర్ రీడింగ్తో సహా యెన్ని సంవత్సరములైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కర లేకయే తమంటి తాము వ్రాసికొనవలెను. ధనము, సంతానము, ఆయురారోగ్యములు మున్నగు దాదాకభావములతో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనవలెను. ఇది యింటివ్యోతిషుడు. దీని కాల రు 2-0-0, నెలఖాతులోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే వలయువో జాతకములు సరసమైనధరకు పంపబడును.

(164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఖింకోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు కట్టిన, 2 మాసములలో మోటారు వైద్యుగా తయారై సర్టిఫికేట్లు గవర్నమెంటు లైసెన్సు పొందవలెను. బస్ దొరకును. (11)

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE. Post Box No. 1004, Kilpauk Madras.

శ్రీ సరస్వతీనిలయము

కూచిపూడి (తెనాలి)

(౧౯౨౧, ౧౯౨౨, ౧౯౨౩ ల కార్యనివేదనము)

ఈ గ్రంథాలయము ౧౯౧౩ సం. జూన్ ౧౫ తేదీన స్థాపించబడి ఒక రాత్రిపాఠశాలను, బహుమతిపరీక్షలను పోషించుచున్నది. ఇది గాక గ్రంథాలయదర్శకత్వం తాలూకా వ్యాపారములు జరుగును. క్రిందటిసంవత్సరము డిసెంబరునెలలో వ్యాపారములు జరుగవలసియు కొన్ని కారణాలవలన చే ఆగిపోయినవి. ఈసంవత్సరమైనను డిసెంబరునెలలో తాలూకా వారు ఆహ్వానించుదురని నమ్ముచున్నాము. ఈ వ్యాపారములకు తాలూకాలోని ప్రాథమిక పాఠశాలనుండి బాలురు రావచ్చును. వ్యాపారములు జాతీయముగా నుండును. ఏ గ్రామమువారు వీరినాహ్వానించుకో వారు అటలకు వచ్చువారులకు ధోబనాది సదుపాయముల మాత్రమే చేయవలసియుండును. ఒక మరుతల కళ కన్యకుమున నిలయుచువారేభవించు ౧౯౧౮ సం. లో నిలయుచు వారు. ౧౯౧౯ సం. లో ఎరుకలపూడి వారు. ౧౯౨౦ సం. లో కూచిపూడి వారు ఆహ్వానించిరి. ౧౯౨౧ సం. లో జరిగినవాటి కొత్త సంవత్సరమున ఆంధ్రప్రదేశ్ ద్వారా గోపాల కృష్ణ శాస్త్రిగారిచే నిలయాదరణక్రింద నౌకధర్మవైద్యశాల నెలకొల్పబడినది. కాని ప్రవృత్తిపనుచే నౌకమాల నొడిగియుండవలసివచ్చినందులకు చింతింపుచున్నాము. ఏ ఉదారపురుషుడైనను ఎన్నటికైన సాయముచేయుటకు నాయని ఎదురుచూచుచున్నాము.

పాఠశాలలలోని బాలురకు ఉపవ్యాసములు వ్రాగుట ఉపవ్యాసముల నిమిత్త మొకలగు వానియందు ఆభ్యాసము కలుగజేయుటకు ప్రోత్సహముకొనకై గ్రంథాలయ వారి కొత్త సంవత్సరమున పోటీగా జను మ. దినవారికి ఒక మరుతులియబడును. క్రిందటిసంవత్సరము గదిని మార్చివారాయన, తుల్యల వీరయ్య ఆను బాలురు జనుమ. ది. గ్రామములోని పాఠశాలలలోని బాలురకై నను ఈ పోటీపరీక్షకు రావచ్చును. రాదలచిన వారు యెవరల తెలిపినచో సమీప నెలలో జరుగబడును.

పోతరాత్రిపాఠశాలలో ఆరునెలల క్రిందటివఱకు ఇద్దరు ఉపాధ్యాయులు పనిచేయుచుండిరి. ఎప్పుడును 20 మందికి తక్కువగా బాలురు లేరు. కాని క్రిందటి మార్చినెలలో 28 మంది మాత్రముండిరి. అందుచే ఆసంవత్సరము ఒక ఉపాధ్యాయునికే గ్రాంటువచ్చిరి. రాత్రిపాఠశాలలో ఒక ఉపాధ్యాయుడు ఇంతకుండిరి చెప్పకలేనట్లు అది అసాధ్యము. ఇది పోటీ పాఠశాల గాదు. గవర్నమెంటువారు రాత్రిపాఠశాలల విషయములో 20 మందికి వైగా బాలురున్నయెడల ఇద్దరు ఉపాధ్యాయుల కనువత్తివలసియెడల రాత్రిపాఠశాలలు మంచిస్థితిలో నుండవలెను.

ఈ గ్రంథాలయమునకు ఆంధ్ర వైదికపత్రికయు, కృష్ణా పత్రికయు వచ్చుచున్నవి. ఇదిగాక గ్రంథముల పుస్తకములు ను వచ్చును. గ్రంథాలయములో దాదాపు వేయి పుస్తకము లున్నవి. మొన్న మొన్నటివఱకు స్త్రీలకు ఇండ్లకు పుస్తకములు పంపబడుచుండెడివి. గ్రంథాలయసభ్యులు కానివారికిగూడ ఇండ్లకు పుస్తకములియబడినవి. ఇందుకల్ల చాలపుస్తకములు చెడుటయు కొన్ని పోవుటయు తటస్థములచే ఇప్పుడు సభ్యులగుట ఇడ్లకు పుస్తకము లియబడుటలేదు. దీనివలన చదువుకొనిన వీరవారలకు కొంత నష్టమున్నది. అయితే సభ్యునిచందా సంవత్సరమునకు రెండురూపాయలుమాత్రమే ఆగుటచే అంతయిట్లుండి యుండదు. గ్రంథాలయములోని పుస్తకములు నిరుపయోగముగాకుండుటకు గాను ఒక సంవత్సరముకంటె నను ఇట్లుచేయుట ఉచితమని నిసభ్యులు తీర్మానించుకొనిరి. అందరికీ అందుబాటులోనుండునట్లువచ్చు సంవత్సరము సభ్యునిచందా సంవత్సరమునకు ఒకరూపాయమాత్రమే ఉండునట్లు చూచెదము.

వైవాహికామములను, మాగ్రామములోని ధార్మికల సహజోదార బుద్ధివనను గ్రంథాలయమునకు ఒకచక్కని భవన మేర్పడినది. దాతయైన మ-రా-శ్రీ రాజేంద్ర తిరుపతిరాయుడు గారు గ్రంథాలయభవననిర్మాణముకై వందగజముల స్థలమును (రు ౪౦౦) ధర్మముగా వ్రాసి యిచ్చిరి. గ్రామముల సహాయముతో మ-రా-శ్రీ బాప్తి చిక్ లక్ష్మయ్యగారు, గ్రంథాలయ కార్యదర్శియు ఒక్కొక్కరు రు ౨౫౦ లకు వైగా పెట్టుబడి పెట్టి కృతకృత్యులైరి. దాతలలో మ-రా-శ్రీ కోగంట వెంకట సుబ్బయ్యగారు రు ౧౦౦ లు ఇచ్చిరి. ఇతరదాతల వామములు ముందు తెలుపబడును. గ్రంథాలయములో ఆను

దినము పురాణపఠనము జరుగుచున్నది. ప్రతిరోజు ముగిసినపిమ్మట వైగా గ్రంథాలయము నలుంకరింతురు. గ్రంథాలయభవననిర్మాణ నిత్య జమా ఖర్చుదారులచేతతో పాటు ప్రకటింపబడును.

కార్యనిర్వాహకసభ్యులు

- ౧ మ-రా-శ్రీ రాజేంద్ర తిరుపతిరాయుడు గారు-అధ్యక్షుడు
- ౨ బాప్తి లక్ష్మయ్యగారు-కోశాధ్యక్షుడు.
- ౩ బాప్తి చిన్న లక్ష్మయ్యగారు.
- ౪ బ్రా. శ్రీ. నాదెండ్ల నృసింహస్వామిగారు.
- ౫ మ-రా-శ్రీ కోగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు.
- ౬ అక్క-వెద్ది రామకోటి-కార్యదర్శి.

వీరు గ్రంథాలయభవనముయొక్క ట్రస్టీలు కూడ నైయున్నారు. భవనము మాత్రము వీరి స్వాధీనములో నుండును. వీరు గాక ట్రస్టీలలో నొకరైయుండిన ఒకవేటి వెంకట సుబ్బయ్యగారి ఆకాలవరణమువలన ఆస్థానములో చేరకరిని మిగతా ట్రస్టీలు ఎన్నుకొందురు.

(1921 నెల జనవరినుండి 1922 నెల అక్టోబరు 2 వరకు గ్రంథాలయముయొక్క జమాఖర్చు).

జమ	
శంకాలు	రు. ౧3౦- ౦-౦
కట్నములు	౧3- ౦-౦
తెచ్చికబాటలు	౬౨-౧౨-౦
ఆయుకము	3- ౦-౦
గవర్నమెంటు గ్రాంటులు, ధర్మము	౧౯౧- ౪-౦
బాకీ నూపు	2౪- ౦-౦
జమ మొత్తం	రు. ౪౨౪- ౦-౦
ఖర్చు	
తీర్చిబాకీలు	రు. ౫౧-౧౧-౬
పుస్తకములకు	౧౮- ౨-౦
అన్న, బయిండ్లకు	౧౨- ౦-౦
రాత్రిపాఠశాలకు ఖర్చు	} ౨౪3-౧౦-౦
ఉపాధ్యాయుల జీతము వనైరా	
ఇచ్చికబాకీలు	2౪- ౦-౦
సాదరుఖర్చు	౧౨- 3-౯
పత్రికలకు	౪౮- ౯-౦
ఖర్చు మొత్తము రు	౪౬౦- ౪-౪
నిల్వ రూపాయలు	౧3-౧౧-౯

ప్రకటన

27-9-1922 తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో వారుతా మాధవరావుగారి చేరుతో ప్రకటన చేయించబడిన సంగతులు నిజముకావు. అందులో వ్రాసిన ప్రకారం సత్రంపాడు, చల్ల చింతలపూడి, భూములు ఆయనకు నజరానాకు ఎప్పుడున్ను ఫయి సలు చేసియుండలేదు.

కె. ప్రేరాజు, ఆసిస్టెంటు మేనేజరు.

8-10-22

ప్రకటన

కొత్తక్కాంపు ఫర్నిచర్ శాల సామానులు మేల్తనది. ధరలు సరసము. వలయువారు క్యాటలాగు నిమిత్తం వ్రాయించేడి. పి. వీరాసామినాయుడు అందుకో, నరసారావువేట, గుంటూరుజిల్లా.

తామర తైలము

తామర, తీట, దుగడ మొదలగువాటికి మంచిమందు తామర, తీట, గడ్డికి మంచి డబ్బి 1-కి 0-6-0 మాత్రమే. అనేకయెండనుండి యక్షశాస్త్రపుక వామగైదు సారలు రాచినతోడనే పోయినదని నెలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి-మద్రాసు.

నైన్సు ఫలితములు

నాగరికత సజీవమునను

జాతీయ భావములు ఎ. జి. గాంధీగారి రిట్టు ప్రాయమునను.

కేంద్రీయము కొన్ని వాయవీయములు లండనునకు ముందే సంధించును. కొట్టకొలది ప్రజలు మాడు గంటలకాల ములో ధ్వంసముచేయు కత్తిగల విషవాయువులను వ్యాపింప జేయుచున్నాడు. ఈ విషవాయువులను వెదుర్చుట కెట్టిసాధనము లేదు. కాస్త్రజ్ఞులు ఘోరకృత్యము లొనర్చుటకు సాధనముగ నొకభయంకరయంత్రమును కనిపెట్టినారు. మానవుడే నిశ్చేష్టితుడై యుద్ధమున సంపూర్ణముగ విడదాడబడును. నైన్సులని యుద్ధఫలితముల వివరించు భాషను ఎవ్వరైనా రిట్లు చెప్పియుండవలెను. ఇండోటి అతిశయోక్తియైతేను. జీవించియున్న కాస్త్రజ్ఞులలో వీరే అగ్రగణ్యులు. లూయి బ్రైటు అనే విషవాయువు గురించి వీరు చెప్పిన వాక్యములు యథార్థములు. విషవాయువు ప్రభ మును అమెరికాయందు కనిపెట్ట బడెను. జపాను నర్తరీరీ దేశ ముల కాస్త్రజ్ఞులు యీ విషయమై అధికముగ పరిశోధనము నర్పి విషవాయు కాస్త్రమును సంపూర్ణముగ వృద్ధిచేసిరి. లండ నునగయును మాడు గంటల కాలములో యాభిమానులైన వేయల విషవాయువులను కొన్ని వాయు విమానము లే వ్యాపింప చేయవచ్చును.

పది సంవత్సరముల క్రితము ఇట్టి సిద్ధాంతమును ప్రతిపా దించుటకు వీలు లేకుండెడిది. నాగరికతా భావములు కొంచ మవృద్ధులు నిలచియుండెను. యుద్ధ పరిణామమునందు కూడ గౌరవించవలసిన అంతర్జాతీయ మర్యాదల కొన్నిటిని సమ్మి యుంటిమి. ప్రస్తుత వట్టుకాదు. యుద్ధము ఘోరకర కృత్య ములకు దారి చూపుచున్నది. అద్భుతము. అంటులేదు.

పూర్వకాలముల యుద్ధపరికరము లంతయుండినవి. సాయుధులగు నైన్సులు మార్కెట్ యుద్ధము చేయు చుండెడి వారు. రణరంగమునకు వెలుపలనున్న పాపల కెట్టి ఫీటియు లేకుండెను. వాయు విమానములు, సబ్ మరైనులు ఈ ప్రాత రధికములను సంపూర్ణముగ మార్చినవి. నైన్సులు కానిపాపలను పిడించుటకు ప్రధానమయ్యెను. రాబోవు యుద్ధమునందు విష వాయువులే ముఖ్యమగు పరికరములుగ నుండగలవు. సగరములే రణరంగములుగ మారగలవు.

ఇది పిచ్చుప్రభుకాదు. సూర్యుడు తేవు తూర్పుదిశకుం దుడయుచుట ఎంత సత్యమో ఈ సిద్ధాంతము కూడ అంత సత్యమైనదే! నేనల నావలు ఆననసరములు. కాస్త్ర పరిశోధ కులే యుద్ధనాయకులు. కాస్త్రపరిశోధనకాలే యుద్ధ పరికరముల సమకూర్పు యంత్రకాలము. అతి త్వరితముగ అతి వివాదకరముగ విషవాయువులను అధికముగ ఉత్పత్తిచేయ గల దేశమే యుద్ధమునందు విజయము గాంచును. రెండువేల సంవత్సరముల నుండి క్రైస్తవసిద్ధాంతములు ప్రపంచము నందు వ్యాపించు చున్నది. ఇట్టి విషమ పరిస్థితు లేర్పడినవి.

కర్తవ్యమేమి? యుద్ధములను గురించినటు సభ్యుల పోషణల గురించియు, రాజకీయప్రవీణులు ఆలోచించు చున్నారు. లూయి బ్రైటు విషవాయువునుండి నాగరికత వెల్లు రుజీరివలయునో ఆలోచించుట ఆననరము.

ఆక్స్ ఫర్డ్ వివాదకరమగు నైన్సులను రాక్షసిని మనము పృ స్థించివాము. వాయువిమానములు కనిపెట్టబడినపుడు వీటి ఫలిత ముట్టులు వివరితముగ నుండునని ఎవ్వరును తలచియుండలేదు. స క్రమశాస్త్ర పండిత నైన్సులు పలువు ధన్యవంతులు మంత్రముం ది నిరపరాధులను నిరాయుధులను అగు పురషుల యొక్క యుక్త్ర ప్రయోగములు, శత్రువుల యొక్కయు ఘోరనాశ్రయ ప్రా ముఖ్యము గాంచునని ఎవ్వరును తలచియుండలేదు.

మానవ స్వభావము లిట్టి అమానుషకృత్యములకు గడం గదని తలచియుంటిమి. యుద్ధమర్యాదల శక్రములు చింపి కాగిత ములయ్యెను. మానవులు పిచ్చి కృత్తులకలె ప్రభవించుట సహ బమయ్యెను. వెనుకటి యుద్ధములందు ఇట్టి ఘోరకృత్యములు జరుగ కుండుటకు సాధనాభావమే కారణము. సాధనము లున్నవి. సాయుధులగు నైన్సులైనను సరే, నిరాయుధులను కాంతి స్వభావులను అగు పాపమైన సరే ఎట్టి భేదములేదు ఎరులైనను చెంపవచ్చును.

విషవాయువులు భూమియందు జరుగు యుద్ధములను ఎట్లు మార్చినో అట్లే సబ్ మరైనులు సముద్రమునందు జరుగు యుద్ధములను మార్చినవి. ప్రయాణికులందు నావలను ధ్వంసము

చేయుట సామాన్యమైనది. సాధనములను నైన్సు కనిపెట్టెను. దాని ఫలితములను మనము క్రమక్రమముగ అనుభవించు చున్నాము.

యుద్ధమునందు దివలంబింపవలసిన మర్యాదలను మనము నిర్ణయించవచ్చును. గాని యుద్ధసమయమునందు వీటిని పాటించు వా రెవ్వరు నుండరు. యుద్ధపరిణామమునందు దెబ్బకొల్పవలసిన నను మానవులు గడంగెదరు. ఎట్టి యుద్ధసాధనమునైనను ఉపయో గించుటకు సంకల్పించును. ఎట్టి ఘోరమునైనను వెనుకీయరు. చెరువుచేయుటకు సాధనము లుండిన ఎట్టిసంకోచములేక అన్ని సాధనములు ఉపయోగింపబడగలవు.

నాగరికతను దునెట్లు కాపాడగల మని తిరుగ ప్రశ్నిం చుచున్నాను. కాస్త్రజ్ఞులు పరిశోధనము సలహాకుండునట్లు చేయలేదు. విల్సన్ రైటుగారు గాతీలో సంబంధుటకు సాధన మును కనిపెట్టినపుడు మనమాతని ప్రశంసించియుంటిమి. ఆసాధ నమే నైట్లు వివరితముగ నుపయోగింపబడుననియు, ఆసాధనమే ఇట్లు విధ్వంసకరమగు పరికరముగ మారుననియు ఎవ్వరును తలపలేదు.

కాస్త్రపరిశోధనమును బహిష్కరించుటకు వీలులేదు. సముద్రపురంగముల నాశనమయ్యింపుచువిధమున ఇదియస్సాధ్య ము. నైస్సులని ఫలితములు లాభకరములగా యని సంబోధింప వచ్చును. వాయువులందు సంబంధ గలుగుటచేతను నీటియందు ప్రయాణము చేయగలుగుటచేతను భీరంగిగుండును 20 మైళ్లదూర ము పంపగలుగుటచేతను పర్యవేక్షణలను ధ్వంసము చేయగల విషవాయువుల సత్వ త్రివేయటచేతను మానవులకు విజ్ఞానము పొఖ్యము డేరును కలంగజేసిన వారమైతిమా యని సంబోధిం పవచ్చును.

కాస్త్రపరిశోధన ఫలితముల కిది ప్రాసంధమేమో ఎర రికే తెలియును. ప్రకృతి యందలి శక్తులిక ఎర రూపింపగలదే! నూర్యకరణములనుండి అత్యుత్పాదక శక్తి విద్ర లేయ కిం చి అతివివాదకరముగ అక్కడే నుపయోగించు మార్గమును కాస్త్రజ్ఞు లు కనిపెట్టినారు. భూమియందలి జీవశక్తులను ప్రత్యేకించి ప్ర పంచము నిస్సారమగునట్లు చేయవచ్చును. ఎట్టి నూతనశక్తులు సృష్టింపబడనో ఎవరికే తెలియును?

పూర్వము రుపాకులు నావలు సాధనములుగ ఉపయో గింపబడుచుండెను. ఈ యుద్ధములే వివాదకరములుగ నుండిన పరిస్థితిలములను తెలిసి కొనుటకు వీలుండెను. నావలసంఖ్య నైన్సుల సంఖ్య తక్కు వెట్టవచ్చును. కాస్త్రజ్ఞుని సహాయముచే నృప్తింపబడిన యుద్ధములందు ఇట్లు పరిస్థితిలములను తక్కు వెట్టుటకు వీలులేదు.

ఇంగ్లాండు విషయమై ఆలోచించెదము. 400 సంవత్స రములనుండి సముద్రములపై సంపూర్ణాధికారముల గలవారమై యున్నాము. ఇప్పుడు కూడ అట్లు చెప్పుటకు వీలున్నదా? నావలపలుకృత్యము ఊహించినది. మన పెద్దనావలు నిస్సారములని కాస్త్రజ్ఞులు తూడ్చిభావముతో సలహాచూపారు. వాయు విమానములకలె సబ్ మరైనులకలె ఈ నావలకలెభ ఊహించినది. సముద్రాధికారశక్తి నావలయందులేదు. మరి ఎచ్చ టనున్నదో కూడ ఎవరికే తెలియును. ఇంగ్లాండు ద్వీప మనియు, మనము సముద్రాధికారము గలవారి మనియు, మన లను ఎవరింప గలిగినవా రుండెనియు తలచుచుంటిమి. వాయు విమానములు సబ్ మరైనులకలె ఈ భావము లన్నియు ననిందినవి.

ఇంకను ఎట్టియార్థము గలగ నున్నదో? కాస్త్రజ్ఞులు ఏదేముడైనను మిత్రులుగారిని అంగీకరింపవచ్చును. అమెరికా వారు లూయి బ్రైటు అనవిషవాయువును కనిపెట్టిరి. జర్మనీ జపా నుదేశములు ఈ విషవాయువు పలుకృత్యమును వారికి అధికము చేసిరి. లూయి బ్రైటుకన్న అధికమగు విధ్వంసకరశక్తి గలిగిన విషవాయువును ప్రాన్సుదేశమో చాలముదేశమో కనిపెట్ట కచ్చును.

నాగరికత కిదియొక నూతన ఉత్పాదము. దీనిని ఎవరొక్క నుటపట్టు? నావలు, సేనలు, రుపాకులుమున్నగు ప్రాతపరికరములు నిస్సృయోజనములు. కాస్త్రపరిశోధనమును కూడ అణగారొ క్కులము. విషవాయువుల సృష్టిని వివేకించుటకు కూడ వీలులేదు.

కాస్త్రజ్ఞులు ప్రకృతియందలి శక్తులను బహిష్కరించు చే యుచున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో ప్రపంచమునందు యుద్ధసి యంత్రము అధికముగ నుండిన నాగరికత అంతమొందును. మనము యుద్ధమును అంత మొందింపనియెడల నాగరికతకరణమును నైస్సు అంత మొందించును. ఎడిసనుగారు చెప్పినవదలకటాట ఇదియు. సకాలమున రాజకీయజ్ఞులు ఈ హెచ్చరికను గమనిం చెరారా?

అమృతాంజనందీపోవాది

సుప్రసిద్ధాషధముల జాబితా.

	రూ.ప.
1. కీర్తిరసాయనము మూత్రము అశీర్వాదము	1-4
2. వజ్రకలికలు ధాతుపుష్టి	1-0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-4	0-12
4. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు	0-10
5. మాంసకంఠక తైలము దబ్బి 1-4	0-12
6. తామరతైలము; తామర, తిట్టకు	0-6
7. కలరా మూత్రము. వాంతిభేదములకు	0-6
8. తేలుగుందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-4	0-9
9. దంతశాలహరి, పండ్లవోటుకు	0-6
10. కర్ణకులహరి, చెవిపోటుకు	0-6
11. కర్ణకలికలు, కర్ణబిడలకు దబ్బి 1-4	0-4
12. పశుశక్త తైలము, పిశపశుశక్త	0-6
13. పేలకు మందు సీసా 1-4	0-4
14. కుప్పకు తైలము, దబ్బి 1-4	0-4
15. జ్వరహరి, పండ్లవోటుకు	0-6
16. నుభాగి మూత్రము	1-0
17. నుభాగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
18. హిమహరి వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-8
19. హిమహరి తైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
20. యంతుకు నూనె సీసా 1-4	0-6
21. గ్రహాని మూత్రము దబ్బి 1-4	0-6
22. జులూది మూత్రము, మలబద్ధము	0-6
లంగారు కేవలపుస్తకము25 కేవలము గలది 1-4 రు. 3-0-0 య.	
వెండికేకుల పుస్తకము 1-4 రు. 1-0-0 య	
23. చెప్పుమెంటునూనె	1-4
24. వెండికేకులనీరుదీ జేన్సు 1-4	2-8
25. కునుమారి మూత్రము, కునుమర్యాదలకు	1-0
26. కేకు ప్రావకము సీసా 1-4	1-0
27. కఫహరి పిత్తగట్టు దగ్ధలకు	1-0
28. కఫహరి మూత్రము, దగ్ధ, ఉబ్బసములకు...దబ్బి 1-4	0-8
29. నుందరీతైలము, ముఖకాంతికి	0-8
30. కరోదేవ మూత్రము, కలనొప్పులకు	0-12
31. కేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
32. జులూదాహరి, ఎండికేకులకు	1-0
33. ఉబ్బసములకు మందు	2-0
34. వాయువుపోటుకు మందు	1-0
35. విరోచనములకు మూత్రము	దబ్బి 1-4 0-9
36. కన్నానిమూత్రము పెద్దవి మంచిది	50-కి 0-10
37. తాంబూలమూత్రము, పెద్దవి గువానసగనమును 50-కి 0-9	
38. వాయుకన్నీరుము	...సీసా 1-4 0-6
39. కేవలకేకుల కన్నీరు మంచిది	...రు. 1-4 10-0
40. దుంక ముత్తపు	0-8
41. పచ్చకాయారం 1-4 రకం	0-8
42. పచ్చకాయారం 2-4 రకం	1-0
43. వోకోజనం మంచిది	10-0
44. జున్ను లేక అది పచ్చికావా	0-8
45. హిమమూల మంచిది	5-0
46. కలకత్త, మంచరకము	2-8

కపాణిభిక్షు ప్రత్యేకము
అమృతాంజనము దీపో, మదరాసుబోగ గాంయి.

సత్య వత్స పాఖ్యానము

పోగే శ్వర మాహాత్మ్యము

ఇది యొక డ్వితముయొక్క మహాత్ము. ఇంద్రా శ్రీలెలగుహనుకూడ జక్కగ వర్ణించబడియున్నది. కవిత్వము కనురసనలెస్తా ముద్దులుముూట గట్టు చున్నది. పల్లవులు మెలయ. ఈ గ్రంథము శేషజ్ఞున గాతకుల కొక పద్యమేని పదల మది జనింపదు. ప్రతి 1-4 భర యు 1-0-0. పోస్టుఖర్చుప్రత్యేకము.
ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము,
7, రెండుకట్టి పేట, మదరాసు

వెళ్లడంతో అను పెంచి నిగనిగ లాడించును.
 క తులములు కల పేసా 1-కి అకాశం 0—12—0 మూర్తి కు.
 అన్నతాంబరము చీసో, మద్రాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు మ న మ యి న మ ం దు

చ క్క-ని డ బ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 వ్ర తి యి ం ట ను ం డ ద గి న ది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బహసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశిశ్ణునూడినిగల మాయమందుగాక. న కలుమందులనలన మోసముగలుగను. వంచభాషచికిరి చూచికొనిన మోసముగలుగదుఅమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశముగండంతటను వెలసినవి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక, నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

అమృతము ! గొప్ప తగ్గింపు వెలలు !! అమృతము !!!

యిప్పుడు విరివిగా జరుగుచున్నది

వట్టుచీరలు, కాశీరపు శాలువులు, రింగ్గుపరువులు, తలగడలు,

(Camp Cots) ప్రయాణీకుల కుపయోగించు మంచములు అన్నియు

చాలా చౌకధరలకు విక్రయింప బడుచున్నవి.

ధనమత్ చల్లాం, పట్టుమరియితర వస్త్రముల వ్యాపారులు.

ప్రధానశాల:— 46, రాటన్ బజారు, మదరాసు.

వాతావరణస్థితి

దేశీయ వార్తలు

శ్రీయుత దత్తోపంతు మజిలీ గారి విడుదల

గొప్పబహిరంగసభలో సన్మానకృతిము, ధోవతలు, 2814 రూపాయలుగల సంది-స్వర్ణాంగుళీయము మున్నగువాని నిన్నుట

సమీప ప్రాచ్య మహాసభ

హిందూ దేశమునుండి ఖిలాఫత్ ప్రతినిధులుగా వండిత నైఘానా, గివ్యానా, మకాలానా ముగ్గురుహుస్సేనుగాల్లను పంపుట

ఆనందానంద స్వామి

వనజవనపత్రికా ప్రకాశకుడు-కారాగృహవాసమున జరుపుకొన్నములు

అసహాయవాదులు శాసనసభలలో చేరవలెను

హామరలు కే. వి. రంగస్వామయ్యగారి ఆధిపత్యము

అంగోరాసేనలో చేరినయువకుని అకాలమరణము

తినుమూరుడు మతిముకొరకు పొరికుండిన నృతినొండెనని తొడిచి చగిచుట

డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడు గారు

ఇన్ఫంటిక్యూషన్ను చెల్లించనని ఉద్యోగులకు ప్రాణములు

శ్రీమతి సరోజినీదేవి గారు

సింహాశ్రమున స్వాగతములు ఉపన్యాసములు

ఖద్దరు విక్రయ నిరోధము

వంగరాష్ట్రమున సుప్రీమరాలో యూనియనుఫెయిర్లకు ఖద్దరుబట్టలఅమ్మకమును నిరోధించుట

గురక బాగు సంక్షోభము

కాంగ్రెసుసంఘమువారి విచారణ-బక బాటుడు హురుదూపాయలు విరాళముంపుట-అకాలీలపై నిందలు

దీపావళి వండుగ

వెంటనే ఖద్దరుబట్టలను కొనుట-విదేశీనూలులతో చేయబడినబట్టలను కొనవద్దు
సి. రాజగోపాలాచారిగారి లేఖ.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

శ్రీ బ్రహ్మజోళ్ళుల లక్ష్మీనరసమ్మగారు 144 క్రింద నోటిసు

నెల్లూరు మేజిస్ట్రేటు ఆధికారము

డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడు గారు

గొప్పపూజ్యుడగు గాంధీమహాత్ముడు

విూరు చెరసాల క. పి.సి.సి

ఇన్ఫంటిక్యూషన్ను చెల్లించనని

కత్తెన దర్శన జరుపుట

అక్టోబరు 1922-23 సంవత్సరమున హాల్ పాలీనా ఆదా
అను 28671 రూపాయలపై 2454-20 లు ఆదాయము
సన్న చెల్లించలేదని విూరు తండ్రినోటిసు చేరినది. ప్రపంచ
తరచిల మూపులందరిగూ పురుగునైనను పురుషులందఱు
చు మహనీయుని పాతకుని మృతిపట్ల చూచుచున్న ప్రభు
త్వమునకు నేను సహాయముచేయుటలని బహిరంగముగ తెలిపి
యున్నాను. శ్రోధర్మకవిహామల మగు నీ ప్రపంచము
వర్ధిల్లుటకు కరుణాపాత్ర గాంధీమహాత్ముని కరుణామయి
దగు నున్నట్లు గుఱు పంపించినది. ప్రపంచమున
కాంతి ప్రేమల నెలల కొల్లుటకు మహాసన్మ
దించెను. గాంధీమహాత్మునివలె మహాపురుషుడు తమ
రాజ్యమునకు దుర్బలించినందులకు జ్ఞానవంతమగు శ్రేష్ఠత్వ
మైనది ఉన్నందున దుర్బలముల కట్టిపట్టుదుమనకు తోడ్ప
డట ధ్యము. అట్టి మహావీర్యవీరినిచేతు కర్మచుకు మన
గాత్రమును నిర్మించుటలని హాళికెనసాలలో నాపూర్వ
స్మరణమును బంధించిన. ఆత్మీయభక్తియును పన్నులను చెల్లించ
కుచు నా అంతర్యామి అనువలించును. ఎతివలందరును నాకలె
దేవునిను చెల్లించకుండాలె నని నేను హాళికెనసాలలో
వారు వారింతర్యామి లెట్లు చెప్పినట్లును కలియచూపాకథవా

శ్రీయుత దత్తోపంతు మజిలీ గారు

అక్టోబరు 9 వ తేదీన గొప్పబహిరంగసభలలో

శ్రీయుత దత్తోపంతు మజిలీ గారు అక్టోబరు 9 వ తేదీన
మహాసభలలో వచిరి. 4 వ తేదీన సుజలీగారు తెల్లము
స్వరాజ్యాశ్రేయమునకు ముఖ్యమంతుడు నొద్దవలెనోతి మగు
అసహాయాద్యమునకు కంటే శ్రేష్ఠమైన సాధన మింకేదియును
లేదని నడిచిరి. ఆవాడు మధ్యాహ్నము చుజలీగారికి తిలవ
విద్యాలయమున విద్యార్థుల లోక స్వయముగ నేసిన ధోవతుల
వాపును సమర్పించిరి. మధ్యాహ్నము లి గంటలకు శ్రీలక్ష్మణా
మజిలీగారికి స్వాగతమియ్యబడెను. సాయంకాలము గొప్ప
బహిరంగసభ జరిగినది. 6000 మంది వచ్చిరి. శ్రీయుత గంగా
ధరరావు జోషాదీ గారధ్యక్షుల వహించిరి. మజిలీగారు
ముద్రసిద్ధుడగు వ్యాయావాది. వృత్తినికదలిచే నీతి
కి నెలలు కారాగృహ వాసము నుండి విడుదల
అని ఆధ్వనము నడిచెను. మజిలీగారికి ధన్యులగుటయు సన్మా
నపత్రికను సమర్పించబడెను. వక్రమును ఖద్దరువైముద్రించి నెం
దివెట్టికొనుచి యెచ్చిరి. అనేక గ్రామములనుండి వచ్చినఅనేక
సంఘముల వారు మజిలీగారికి పుష్పమాలలను సమర్పించిరి.
జలీనాలుగారి భార్యదేవిని తునాజున బలిహారుగారు సమర్పించిరి.
2వ ఖద్దరుసందిలో 2814 రూపాయలను 2వ గంగారావు
ఉంగోమును సమర్పించిరి.

తెలుల నిర్ణయించినట్లును చేయబడెను. నామట్టుకు నేను పన్ను
సంపర్చించను గాని మీరు అవలంబించదలచిన కిరీతవర్ణుల సకలం
దించుట కట్టికట్టవలెనను లేదని డాక్టరు వరదరాజులుగారు
యిన్ఫంటిక్యూషన్ ఉద్యోగికి వ్రాసినది 9 వ తేదీన నెలములో
కమిషనరు ప్రతికాలయమునండి సి. రామంగెలగారు
స్వరాజ్యకు వ్రాసిరి.

శ్రీ బ్రహ్మజోళ్ళుల లక్ష్మీ

నరసమ్మగారు

144 క్రింద నోటిసునిచ్చుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారును, (పుస్త
తిము కవలూరు జైలులో 20వ కిరీతము ననుభవించుచున్న
వారును డాక్టరు బ్రహ్మజోళ్ళుల సుబ్రహ్మణ్యంగారి కల్లి
24 లక్ష్మీనరసమ్మగారు మదరాసునండి 5 తేదీ మధ్యాహ్న
ము యీ పురుషునకు విచ్చేసియుండిరి. జిల్లాకాంగ్రెసు, శ్రీల
కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శులు వారిని ప్రేమనుయోద్దేవే యిదు
ర్కొని, శ్రీల కాంగ్రెసు కార్యలయమునకు తోడ్కొని
వచ్చిరి.

మరునాడు నెల్లూరుటవుక్ కాంగ్రెసుసంఘమువారు శ్రీ
ఉంజనేయస్వామి జీవాచలమున 9 గంటలకు శ్రీలక్ష్మణును,
పురుషునిరమున, 9 గంటలకు పురుషులను 2వల యేర్పాటు
చేసి, అందు లక్ష్మీనరసమ్మగారు ఉపన్యసించెదరని ప్రకటించి
యుండిరి. కాని నెల్లూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటువారు తమ యధికార
మునందుండి ప్రాంతములో రామమూలములకు 24 లక్ష్మీ
నరసమ్మగారును, మరెవ్వరును గూటాటి సభలను, భజనలు
ను, ఉత్సవములు జరుపరాదని 144 వ సెక్షను క్రింద నిషేధపు
టుత్తరువును లక్ష్మీనరసమ్మగారికి జారీచేసిరి. అందుచే సభలు
కాంగ్రెసు అజకు లోనికి ఆపువల చేయుటను.

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు

సింహాశ్రమున స్వాగతము ఉపన్యాసములు
శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు సింహాశ్రమున కాడీ, ఉపా
విలియా అనురాధ పురుషులకు కల్పిరి. 6 వ తేదీ శుక్రవారము
నాడు సింహాశ్ర శ్రీలు దేవిగారికి స్వాగత ముండిరి. 9 వ తేదీన
పండియకు క్షలు శ్రీలు ఆమెకు తోటనిందు చేపడరు.
9 వ తేదీన భారత మాతని వికా.మనసున్న దేవిగా యవ్వ
సించెదరు. (స్వరాజ్య)

అంగోరాసహాయ సైన్యము

నైనికుడుగా చేరిన పుత్రు నిమరణము

తనపుత్రుడు యద్ధమానకు వెళ్లి లేకపోయె

నని తొడిచి చగిచుట

అయ్యా! నాకుమారుడు ఎల్. ఎం. ఇనుకనోయిని ఆ
గోరాసేనలో (అనగా టర్కికి సహాయము చేయుటకు హి
ందూదేశమునుండి వెళ్లట కేర్పరుబుడిచెను) వెంటనే గా చెరను
అతిదు గుర్రముమీదనుండి పడిపోయి నిన్ను రాత్రి చనిపోయెను.
అతడు చనిపోయినందులకు నేను విచారించుటలేదు. అతడు
మహావ్యధియనుభవించి యుద్ధముచేయక ముందే చనిపోయె
ననిమాత్రము నేను దుఃఖించుచున్నాను. అని ఆయురకుని తొడి
చిచావచ్చుదు యిటహింగాడు నెల్లూరునిరాయునండి. అంగోరాలి
జను ఉద్యోగులకు వ్రాసెను. (వెడికెంట్టు)

వర్గండు రిపబ్లికు ప్రభుత్వము

కమ్యూనిస్టుల విధానము

1. పెద్ద కర్షకముల నన్నిటిని ప్రభుత్వమువారి క్రమ
కందరికిని సమకాలాధము కలుగు నట్లు చేయుట కలె ను.
పెద్ద పెద్ద జమీందారుల పొత్తులను సంస్కారముల
ను కలగకుమికిననలెను. వారి లేమియును ముజరా నీయతా
డను. 2. ఆభూములను భూములులేని కర్షకసాయదారులకును
పనివారిడకును విందివెట్టవలెను. 3. అట్లుపంది కరిపాలించు
టకు కర్షకులు నేర్పుటచుకలెను. ఆసంఘములలో కర్షకసాయ
కుల పనివారిడప్రతినిధులసభ్యులుగా నుండవలెను. 4 కర్షక
సాయదారులు యూనానదారులకు గాని ప్రభుత్వమునకు గాని
యియ్యకలసిన కా శీలను యిచ్చిన కలెఖాలను పూర్తిగా కర్షక
వలె ను. 5. ట్రాడును లు, బీ ప ము లు, ని ప్పు, నీరు
విద్యుత్తు, మున్నగు వానిని నియ్యని సే పాలిటిక్రింద
వచ్చునెను. వాని నుచికిముగ పనివారి కొంగునలెను. 6. ఇండ్ల
ఆదెలను తిడిచేయవలెను. ఇండ్లను పందివెట్టవలెను. 7. పని
దొంగనివారికి పూర్తి ముజరాల నియ్యవలెను. 8. జోకమున ప్రజ
లందరును ఆయురములను ధరించుటకు వాళ్ళుల నియ్యవలెను
అని యావర్గముగారు నూచించిరి. (నర్సెంటు)

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి పర్యటనము

తెల్ల వారు త్వరలో లొంగవలెను

శాస్త్రిగారు విశేషము ప్రసంగించుచు సంచారము చేయుచుండుటకు కారణము భరతఖండవాసు లందఱును తన తట్టును వమ్మకమునకలక. నిష్పంధించు వరకును తెల్ల వారు యితరులకు హక్కులు నొసంగరు. భారతీయులలో శ్రేయశ్రీయును కలిగిన తమ ప్రాణాపత్త్యము సాగదని తెల్ల వారు భయమును ఇప్పుడు భరతఖండవాసుల కై కడత్యము కలిగినది. కాన తెల్ల వారు లొంగక తప్పదు. తెల్ల వారు లొంగుట కిదియే కడసారి గాదు. గోధూను, పీత, రక్త, నీలకర్ణములు గల వివిధదేశములవారు రందరను సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును బడయువరకును తెల్ల వారు లొంగుచునే యుండవలెను. తెల్ల వారివత్తము పెంతర్విరలో నకులంబించిన సంఘముల అమెరికాలో పికాగో నగరమునందలి యూనిటేషన్ లిక్ కు సిద్ధిపొందుగాను ప్రాసెరి (నర్వెంటు)

ఖద్దరువ ప్రవిక్రయనిరోధము

వంగరాష్ట్రమున గుప్తిపారాలో జరుగుట

ఒక నెలలోపలనుండి వంగరాష్ట్రమున గుప్తిపారాలో కాంగ్రెసువారు కాంతిముగ విశేషముల దుకాణములవద్ద విక్రయనిరోధము కాచుచుచున్నారు. ఇప్పుడు యూనియను బోర్డు అధ్యక్షుడు చాకిరారుల సహాయముతో ఖద్దరుబట్టల అమ్మకమును నిరోధించుచున్నాడు. విశేషముల చాకిరారుల వానినే కొనుదని ప్రజలకు బోధించుచున్నాడు. విశేషముల అమ్మకమును నిరోధించ నుండదని కలంకీయులను బెడరించుచున్నాడు. ఒక్కొక్క వ్యక్తుడు తన ఆధి కారమున గూడ సుపయోగించు చున్నాడు. (నర్వెంటు)

అసహాయవాదులు శాసనసభలు

మా. కె. వి. రంగస్వామయ్యంగారు

మా. కె. వి. రంగస్వామయ్యంగారు డిల్లీ నుండి అలహాబాదుకు కిను మిత్రులగు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, డి. ఎన్. రంగయ్యగార్లును చూడవచ్చిరి. వారిద్దరును చెరసాలనుండి వచ్చినవీటలు అయ్యంగారు వారిని చూడలేదు. నేను కానన నగర్ లను సంతోషముతో వదిలివేసియున్నానుగాని అస్థానమును స్వాగతము లా క్రమం ప కుండ లేయుటకే నే నాస్థాన మును వదిలకుండనున్నాను. అసహాయ వాదులు శాసన సభలకు రాగలరూప వారు కులభముగ రాగలరుడు. ప్రజలందఱును అసహాయవాదులవత్తముననే యున్నారు. కాన అసహాయవాదులు ముఖ్యముగా శాసనసభలకు రావలెనని నేను కోరుచున్నాను. మనము నిరంకుశోద్యోగులకు మారముగొల గుటలను వారిని జయింపవలయు. శాసనసభలకు వెళ్లదగునని అజ్ఞోల్లంఘనసంఘమువారు నూదించెద ననియు అనూనూను భారత కాంగ్రెసు సాయసంఘమువారు నిష్పక్షపాతముగ చర్చించుననియు గయలో జురగు చేయనుచుసభయం కందుకను మతియియ్యబడు ననియు నేనాసిం చెదను. అసహాయవాది శాసన సభకు నిలిచినచో నేను సంతోషపూర్వకముగ వాస్తానమును వదిలివేసెదను. అధ్యాత్మికముల గూర్చి ఉన్న రాజీప్రాణము లుగలవారిని ఆత్మకైక్రిలక జయింపవచ్చునగాని కతులమును సమ్మించి అల్పప్రభులను గెల్పుచుటకు ఆత్మకైక్రి క్రయోజకరము గాదు. చెరసాలలో నవయుచున్న నేలకొంది అసహాయవాదు లు కలచుకొనిన నా కధికవిచారము కలుగుచుండునని ఆశ్చర్యం గాదు కుడిది. (హిందూ)

సమీపప్రాచ్య సంధిసభ

ప్రతినిధుల నిర్ణయము

సమీపప్రాచ్యదేశములందు కాంతి నెలకొల్పుటకు జరగు కడపటిసభలో నిర్ణయము నివయములలో భిలాఫతు నివయము గూడ నుండును. అదిచాలముభ్యమైందిగాన వాన భుక్త భారతీయతీర్థులు గూడ వెళ్లి టుగలము. అందుకు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, ఆచార్యగిద్దాని, నోలానా ముష్టియూ నూ స్నేహగార్లు ప్రతినిధులుగా పంపగలముగాన నివయమును ముఖ్యముగా అనగరముగ వర్ణించి కడపటిసభలో నని వంగరాష్ట్రభిలాఫతుసంఘములవారు భారతభిలాఫతు సంఘాధ్యక్షులకు ప్రాసెరి. (నర్వెంటు).

గురక బాగుచర్యలు

అకాలీలను కొట్టి రనువార్త నిజముగాదు.

శివ తేదీని ఆరెన్టు చేయబడిన 80 వంద అకాలీలను ఆరాట్రి పోలీసులు కొట్టిని గురుద్వారాసంఘమువారు ప్రకటించిరి. కాచాగ్గనమున అకాలీలకుగా వారిలో నొక్కరై నను ఎట్టిభింకాయను చేయలేదు. ఎవరివైనను ఎట్టి దెబ్బలును కనబడలేదు. గిమకొనిపోయిన క్లెయిన్ కనపడలేదని వైద్యులు చెప్పిరి మహాంతుల సంఘము

కానీను మహాంతుల అనుచేరుతో మహాంతులు అయ్యునలలో అకాలీలకు ప్రతిహేలుముగా నొక సంఘము నేర్పరచిరి. హిందువులందఱును మరకసంఘములవారును బాటియ సంఘములవారునుగూడ తమకు సహాయము చేయవలెనని మహాంతులు విజ్ఞాపనలను ప్రకటించిరి. గురుద్వారాదిల్లలలో చేర్చబడిన గురుద్వారములలో కొన్నిఉదాహరణలు చెందినవిగాని క్రొత్తపట్టికను నిర్భరమటకు దీర్ఘవివాదనరు కుత్తన పీఠావలె నని మహాంతులు కోరిరి.

అకాలీలను తోటలోనికి పోనిచ్చుట

శివ తేదీని 4 గురు అకాలీలను గురుద్వారములోటలో నికి పోలీసులు పోనిచ్చిరి. వారు 15 నిమిషములలో తోటలో అటునిటు తిరిగి పోలీసుల శిరమనకు వచ్చిరి. వారు బట్ట గళకు టకు ప్రయత్నించనే లేదు. ఊరక అంధప్రాయముగ ప్రబంధక సంఘమువారికే తమవు క్రకారము వచ్చి ఆరెన్టు చేయబడు చున్నాడు.

ఆరెన్టుల ఏర్పాటులు

పంకజుండి వచ్చినను ఆరెన్టు జేసే చెలసాలలో నుంచు టకు ఉద్యోగులు తగిన ఏర్పాటులను చేయుచున్నారు. అకాలీలను నిర్భరమటకు ప్రబంధకసంఘమువారికి హెచ్చుమంది లభించుట లేదని తెలియుచున్నది. శివ తేదీని వెయ్యిమంది మూత్రమే ఊరెగింపునకు వచ్చిరి. (ఆ. వెను)

ఒక బాలుని యాదావ్యము

నూరురూపాయల విరాళ నిచ్చుట

దీగులకు అకాలీ సహాయముల సహాయానికి నే నీర్వల్ప మొత్తమును నూరురూపాయలు ఉడతాభక్తితో పంపితిని. నేను కరాచీలో చదువుకొనుట కను క్యములు నిమిత్తము నాకు మూడెడవారు పంపినరూపాయలనుండి నే నీ మొత్తమును మిగిలిన గలిగితిని. దయతో దీని సంకీర్తన గోరెదనని 14 ఏండ్ల బాలుడు (ద్రాసిన లేఖయు నూరురూపాయలకు కొన్నినోట్లును సమైం బరు 80 క తేటి మధ్యాహ్నము తనకు చేరెనని సింధురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి 1-10-22 క ప్రకటించెను (ఇండి వెండెంటు)

కాంగ్రెసు విచారణ సంఘము

(స్వకీయ విలేఖరి)

శివ తేదీ రాత్రి శ్రీనివాసయ్యంగారు పెనుబట్ట అభయంకరుగార్లు లాహోరుకురెరి. స్టోన్స్ టూకీగా రిద్దరును అయ్యునలలో విచారణ చేయుచుండిరి. శివ తేదీని వచ్చిన ఆం దీసాతలవిచారణయొ అనాడు లాహోరులో ముగియలేదు. 9 వ తేదీనిగూడ లాహోరులో విచారణజేసి ఆరాట్రి బయలు చేరి అయ్యునలకు వచ్చెదరు. రాజానరెండవారు (కానన సంఘ సంఘ్యుడు), బాక్రుకు మీరా యాకులుజే. వి. ఎం. ఎన్. సర్దారు అమరసింగు, సర్దారు ప్రేమసింగు, బాలా దీనవాగుగార్లును మరికొందరు సాక్ష్యుమిచ్చిరి. చాలనంది విద్యార్థులు శివ తేదీ మధ్యాహ్నము శ్రీనివాస య్యంగారిని కంధిర్చించి ప్రస్తుత స్థితిని గూర్చియు కాంగ్రెసు నిర్మాణకార్యకర్తలను గూర్చియు శ్రీనివాసయ్యంగారు వారి కి తెలియ జేశా.

లాహోరులో విచారణ

శివ తేదీని లాహోరులో ప్రాథమిక రుచిరాంగారి మందరము విచారణప్రాంధిమైంది. శ్రీమా.కె. ఎన్. శ్రీనివాస య్యంగారివ్యక్తికే విహించిరి. రాజనరెండవారు, దినవాగు (అ య్యునలలోకా సంపాదకుడు), అమరసింగు (లాయలుగెటెటు క్రికా సంపాదకుడు) గార్లును మరి ఏమగురును సాక్ష్యుమిచ్చిరి. శివ తేదీనిగూడ లాహోరులో విచారణజేసి మరల అయ్యునలకు వ వెళ్లెదరు. ఇప్పుడు స్టోన్స్ టూకీగా రిద్దరును అయ్యునలలో వి చారణ చేయుచున్నారు. తక్కినవారు లాహోరు వచ్చిరి. శివ తేదీనకును అయ్యునలలోను లాహోరులోను 50 వంద సాక్ష్య మిచ్చిరి. (ఆ. వెను)

అకాలీలపై నిందలు

లంబర్హారును బెడరించుట

అకాలీలకు వ్యతిరేకముగ తాను సాక్ష్యమిచ్చినందున తన్ను చంపుటకు చాహున్నార అకాలీలు కుట్రచేయును తన్ను బెడరించుచున్నారని మహాసింగును లంబర్హారు పోలీసులకు తెలిపెను. పోలీసులు 107 కి. ప్రా. కొడుకింద చర్యజరిపిరి.

గురుద్వారమును వశపరుచుకొనజూచుట

పాస్టిగ్రామమునందలి గురుద్వారమును కళింగరుచుకొను టకు అకాలీలు ప్రయత్నించినందున 12 గురిని ఆరెన్టు చేసిరి. మారకవారిలో అకాలీలు మహాంతులు కొట్టిరి.

బలవంతముగ భూమి నాక్రమించుట

కొండరు అకాలీలు జగదవాలలో సంచారముచేయుట న్యుదేశిని గూర్చి బోధించిరి. 4-5 రీగలఫలము వ్యాప్తమిది. అవట భర్తకాలను కట్టెవము అవటమన్న ఫలము వెడలగొట్టు దని పిటిమక పెట్టిరి.

నర్తకులను తరుముట

చాలద్వాలలో కొండరు పోకరులు నిరేకీట్టల నమ్ము చున్నారని అకాలీలు వారితరిమిరి. కృపాణులు కట్టలను గజాస్యముగా తెచ్చిని యిద్దరునొక్కరుల నాగ్రామమున ఆరెన్టు చేసిరి.

గ్రామస్థులు ప్రతిఘటించుట

పాదాగ్రామమున అకాలీలవద్ద బతుగా నవటికి మూడువేలమున వెల్లిన కనిస్తేయు అకాలీలు కొట్టిరి. కాసి ల్దాగును కలుయునొక్కరును ఒక అకాలీని అరెన్టుచేయగా ఆకాలీని గురుద్వారమునకు తీసికొనివెల్లెద మని అకాలీలు చెప్పిరి. ఉద్యోగుల లుగకరింపలేదు. అకాలీలు కీర్తనలుపాడుచు అతని వెంట పోలీసుస్టేషనుకు వెళ్లిరి. కాసిల్దారు నోకరా గ్రామమున బసచేయగా వానిని సామానులతో గూడ వెడలనందిరి (గ్రామస్థు లందఱును ప్రతిహేలుముగా నున్నారు. (క్రియూను)

దీపావళి పండుగ

ఖద్దరును వెంటనేకొనుడు

సి రాజనోపాలాచారిగారు

ఆగ్లోరం 18: — శివ తేదీలోగా ముజానులలో దొక కిన్ ఖద్దరుబట్ట లనన్నిటిని మనము వెంటనే కొనవలెను. ఖద్దరు దుకాణములలో ఖద్దరు బట్టలన్నియు అమ్మకముకాగానే దుకాణములు మూలకడకువారిని బట్టలు చేయువారిని మరల ఉత్తరువుల పంపవలెను.

పండుగ దగ్గరబడినపు డందరు నొక్కసారిగా కొనవలెనని యీ డయి నెరిగిపోవును, కాన నిత్యదే కొనుటచుండి.

కలకత్తా నగరమున ఆరెన్టువు అమ్మకము (లకీడే నేట్టు) నోడన ముఖముగా విశేషములు 15-20 నెల నేర్పునిక్రయించు బడుచుండును. తాకెన్టుము 4 నెలనేర్పు మూత్రమే విక్రియంబు జడెను.

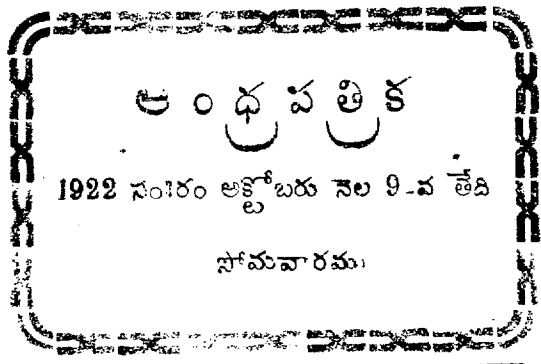
విశేషములతో చేతిమగ్గులులైబట్టలను నేయించివ్వచేసిబట్ట లని అమ్మియున్న వారు తమబట్టల నెననను కొనుటలేదని చింతించుచున్నారు. అట్లు విశేషములతో నేయించనగిడలేసారులు వారికి తెలివినను వారునిననందుర వారికీబట్టలనికలిగింది ఇంకొలకు వారి అవిలేకమును తెలియకుననమును కారణ మగుటచే నేతవారును మధ్యచేరగాండ్లు నిపును నక్తపడలేవును. ఇది వారి న్యయంత్రోపరాధము.

వివాద ముఖముగా దీపావళికి కొనుబట్టలలో సగము మూత్రమే కొనినను మెలుగాని విశేష ములతో నేయబడిన బట్టలను మూత్రమునాట్రిగా కొనకదు.

దీపావళిదగ్గరనుండి ఖద్దరుబట్టలు విక్రయించుటను అప్పుడు ఖద్దరు బట్టలు దొరకక విశేషములతో నేయబడిన నేలనుభోదకులు మున్నగు వానిని కొనవలసినవచ్చును. అప్పుడు మధ్యవ్యాపారులు చాలలాభములను గడించెదరు. విశేషములతో నేడిననేత. కనిచా రత్నదాట్టలను చురకగా మధ్యకర్తలకు కమ్ముటలననే నేరినవారికేమియును ఫలితమే యుండదు.

వివాద దీపావళికి కావలసిన ఖద్దరుబట్టలను యిప్పుడే తెచ్చవలెనని

విశేషములను చరకామరునిబట్టలు. ఆ వరి కాకరకధకొకే మనము ఆశ్చిజ బహుళ చతుర్దశికాడు అభ్యంజనము చేసి అమా వాస్యనాడు దీపావళివ హోత్సవమును జరుపుచున్నాము. కాన విశేషములతో నేయబడిన బట్టలను కొనరాదని శివ తేదీని నేలము నుండి సి. రాజనోపాలాచారిగారు ప్రాసెరి.

శాసనసభ్యుల ధర్మము

—:—:—

రాజప్రతినిధిగారు తమస్వస్థిశక్తులు అధికారము నుపయోగించి, ప్రెస్సుపత్తును పునరుద్ధరించుటయు, ప్లేటుకొన్నిలు సభవారిచే దానినంగీకరింపజేయుటయు జరిగినను, ఈ విషయమై వాదప్రతివాదము లింకను సమచుచునేయున్నవి. రంగచార్యులు గారును గిన్వాలాగారును ప్రభుత్వచర్యను విమర్శించుచు, సామ్రాజ్యశాసనసభవారి తీర్మానమును సమర్థించుచు, ప్రకటనముగావించిరి. ఇందుకు, ఇండియాప్రభుత్వమువారు బదులు జెప్పటలో, సర్ విలియం విక్టోరియా గారును ఓడోనెల్ గారును చెలిపిన సంగతులనే ఏకరువుజెల్తుచు, ప్రత్యుత్తరమును ప్రకటించిన సంగతి చదువరులకు తెలియును. ప్రభుత్వసమాధానమునకు, గిన్వాలాగారు మరల జవాబుచెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు నిజసారాంశము నెత్తుకొనక ఇతరసంగతులను వివరించినందు, గవర్నరు జనరలుగారు శాసనసభ్యులలో నెవరితోడను సంప్రతింపకనే ఇరువది నాలుగుగంటలలో ప్రెస్సు చట్టమును పునరుద్ధరించిన విషయమును సమర్థించుటకు కారణమేమియు గనుపించదనియు, గిన్వాలాగారి యుద్దేశము, సందిగ్ధస్థితి జనించుటకు రాజప్రతినిధిగారి చర్యయే కారణముగాని, పేరుగాదని గిన్వాలాగారు స్థిరపరుచుచున్నారు. సరియగు నాధారములను గనుబడిచి ప్రెస్సుచట్టమును పునర్విమర్శింపుడని యడిగినచో శాసనసభవారు నిరాకరించెడివారు గారనియు, అటులగాక చట్టము నున్నదున్నటుల ఆంగీకరింపవలయునని గొరుచో అందుకు సమ్మతించుట అసంభవమనియు, గవర్నరు జనరలు గారవలంబించిన మార్గమువలన శాసనసభ కేవలము తమాషాయనియు నిరర్థకమనియు ప్రజల మనములలో నభిప్రాయమేర్పడుననియు, ఇకముందు గొప్పవారిసభలో కేరకు ముందుకురారనియు, గిన్వాలాగారు భావించుచున్నారు. గిన్వాలాగారిప్పుడు గనుగొనిరేమోగాని, శాసనసభలు కేవలము తమాషా లను నభిప్రాయము ప్రజలలో నిదివరకే వీర్పడియున్నది. శాసనసభల ఎన్నికలను ప్రజలు బహిష్కరించిన నాటినుండియు, వాని యార్భాటములయందు ప్రజలేమాత్రము శ్రద్ధవహించుట లేదు. ఇకనయినను శాసనసభలు నిరర్థకములని ప్రజలు గ్రహించెదరని, గిన్వాలాగారు యాహించుట మేలు. ఇకముందు గొప్పవారెవరిని ఈసభ నాకర్షింపజాలదని గిన్వాలాగారు చెలుపుచున్నారుగాని, ఇప్పుడాకర్షించెనని గిన్వాలాగారు భావించెదరా? ఇంతియగాక, గవర్నరు జనరలుగారు తమ యసాధారణాధికారము నుపయోగించుటవలన, శాసనసభవారును తమ సంపూర్ణాధికారము నుపయోగింపవలెనని తలచెదరనియు, అందువలన దుష్ఫలితము లుదయించుననియు, గిన్వాలాగారి యుద్దేశము, గిన్వాలాగారు పొరబడిరి. శాసనసభ్యులెట్టి యధికారము నుపయోగించినను, ప్రభుత్వమువారి కిసుమంతయు నిబ్బంది గలుగదు. వీనిని చాటగల శక్తి ప్రభుత్వమువారికిగలదు. అట్టి యధికారములను సంస్కరణశాసనము ప్రసాదించినపుడు

గిన్వాలాగారి బెదిరింపులకు ప్రభుత్వమువారు లొంగుదురా? కె. సి. నియోగి అను మరియొక సామ్రాజ్యశాసనసభ్యుడు ప్రభుత్వప్రకటనమునకు సమాధానమును పంపెను. ప్రభుత్వసమాధానము నిస్సరమని వీరు సూచించిరి. సంస్థానాధీశులకును తమకును గల ఒడంబడికలవలన ఇట్టి చట్టమును తాము కావించవలసివచ్చెనని ప్రభుత్వమువారు చెలుపుచున్నారు. ఆ ఒడంబడిక తెవ్వయో, ఇంత వరకును ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించలేదు. శాసనసభ్యుల ఎదుటజెల్తులేదు. సంస్థానాధీశులకును ప్రభుత్వమువారికిని గల ఒడంబడికల నన్నిటిని తాము చదివితమనియు, అందులో నెక్కడను పత్రికావిమర్శనము లనుండి సంస్థానాధీశులను రక్షించు బాధ్యత కనుపింపలేదనియు, ప్రజలకు తెలియని రహస్యపుషరతు లేవియును నగులని జెప్పుచోదప్పు. ప్రభుత్వప్రతిపాదనము తప్పునియు, నియోగిగారు స్పష్టపరచిరి. 1910 సంవత్సరమునకు పూర్వమెన్నడును ఇట్టి రక్షణ యవసరము గానపుడు, ఇప్పుడంతటి యవసరమేమి గలిగెనో తెలియదు. ప్రెస్సుచట్టము రద్దుజేయవచ్చు డిట్టి యవసరమేమియు గనుపింపలేదు. సర్ విలియం విక్టోరియాగారును, డాక్టరు సప్రూగారును గూడ అవసరమేమియు లేదని, తమ రిపోర్టునందు సూచించిరి. ఒకవేళ యట్టి యవసరమేమియనను ఆకస్మికముగ జనించినయడల, శాసనసభ్యులలో యొచింపకనే, వారికి తగిన యవకాశ మొసగకనే ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తచట్టమును ప్రవేశపెట్టుట మిగుల యనుచితమని, ఎట్టివారయినను గ్రహించగలుగుదురు. నియోగిగారును, గిన్వాలాగారు ప్రభుత్వప్రకటనమును ఖండించినను, ఉభయుల దృష్టిపథమునందును, ఈషడ్భేదము గలదు.

రాజప్రతినిధిగారు రవలంబించిన మార్గమునకు గిన్వాలాగారు విచారము గనుబడిచిరి. శాసనసభలు బూటకములనుభావము చేశములోనికమీద ప్రబలునేమో ఇకముందు వీనిలో సమర్థులగువారెవరును ప్రవేశింపలేమో యని, గిన్వాలాగారు భయమొందుచున్నారు. నియోగిగారు రటులగాక ఉభయపక్షములలో నేపక్షమువారును విచారపడ నక్కరలేదని, తెలుపుచున్నారు. ఏలనన ఎన్నికదారులకు బాధ్యత వహించెడి శాసన సభ్యులు బిల్లును నిరాకరించుట వారిధర్మముట. పార్లమెంటు సభకు బాధ్యత వహించెడి గవర్నరు జనరలుగారు తమ యసాధారణాధికారము నుపయోగించుట వారి ధర్మముట. ఇట్టి సందర్భములలో, ఎవరును చింతింప నక్కరలేదని, నియోగిగారు చెలుపుచున్నారు. నియోగిగారి సంతృప్తి విచిత్రముగ నున్నది. శాసన సభ్యులు తీర్మానముల గావించుటయు, అధికారులు వానిని ఫలవీరహితము గావించుటయు సామాన్యచర్యయగునపుడు, ఇక శాసనసభల బూటకముతో బని ఏమి? ప్రెస్సుచట్ట మవసరములేదని, గాల్వియరు మహారాజుగారు దృఢాభిప్రాయమైనటుల, లీడరుపత్రిక ప్రచురించుచున్నది. మైసూరు శాసనసభలో ప్రెస్సు బిల్లు గూర్చి చర్చ జరిగినపుడు, సభ్యులు కొందరు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిర్మించిన ప్రెస్సు చట్టము స్వదేశ సంస్థానములకు నష్టదాయకమని సూచించిరి. స్వదేశ సంస్థాన ప్రజలి చట్టమును కొనియాడుట దుర్లభము. ఈ సందర్భములలో శాసనసభలు ప్రజల స్వాతంత్ర్యమును రక్షింపగలవనుట అసంభవము. స్వరాజ్యసంపాదనముమాట యటుండ, జన్మస్వాతంత్ర్యములనైనను రక్షింపజాలని శాసనసభలు, ఉన్నను నూడినను నెక్కటియే ప్లేటు కొన్నిలు సభలో, రాజప్రతినిధిగారు పంపిన ప్రెస్సుచట్టమును విచారించునపుడు, దీనికి కె. వి.

రంగస్వామి అయ్యంగారికొక్కచే వ్యతిరేకముగవోలు జేసిరి. శాసన సభ వాతావరణమున కిదినిదర్శనము. ప్రస్తుత పరిస్థితుల గాంచి అసంతృప్తి జెందుచు, శాసన సభలవలన ప్రయోజనము లేదని ఎంచెడి సభ్యులయినను శుష్కసమాధానములను ప్రకటించుటకు బదులు రాజీనామానిచ్చి బయల్పడుట గౌరవప్రదము. తమ గౌరవమును, దేశ గౌరవమును వీరు రక్షింపగలుగుదురు.

రంగస్వామి అయ్యంగారికి రాజీనామానిచ్చుట కభ్యంతరము లేకున్నను, తమస్థానము చేశాభివృద్ధికి ప్రతికూలురగువానికి బోవునేమో యని వీరు వెలుగొందుచున్నారు. అందుకని రాకరణావంతులుగూడ శాసనసభలలో జేరవలయునని వీరు సలహానిచ్చుచున్నారు. అయ్యంగారి హితబోధ వినిన ఆశ్చర్యమగును. సామ్రాజ్యశాసనసభ నిరాకరించిన ప్రెస్సుచట్టమునకు ప్రతికూలముగవోలు జేయుటకు ప్లేటుకొన్నిలు సభ కంతకును ఒక్కసభ్యుడు గనుపింపగ, ఈయొక్కరును లేనిచో ఏమి మునిగిపోవునో తెలియకున్నది. శాసనసభలభ్రమ ఇంకను కొందరి నెంత వేదించుచున్నదో జూచిన వింతయగును. హిందూదేశమున శాసనసభ్యులు వ్యర్థ సమాధానములను ప్రచురించుచు కాలక్షేపముజేయుచుండి, సిల్ నులో శాసనసభ్యులు పండ్రెండుమంది తమ స్థానములకు రాజీనామా నిచ్చుటకు నిశ్చయించిరిని తెలిసికొనుటకెంతయు సంతోషించుచున్నాము. శాసనసభ్యులువలదనుచున్నను, అధికారులవేతనములను హెచ్చించుటకు ప్రభుత్వమువారు బూనుకొనుటచే పదునాల్గుమంది సభ్యులు శాసనసభను విడిచి లేచిపోయిరి. వీరిలో పండ్రెండుమంది రాజీనామానిచ్చెదరని, సిల్ ను మార్చింగులీడరుపత్రిక ప్రకటించుచున్నది. వీరితరుణమున ఎల్లరికూ మార్గదర్శకు లగుచున్నారు. తమధర్మమును ప్రశంసార్హముగ నిర్వర్తించుచున్నారు. ఇకనయినను, వీరి మార్గమును హైదన శాసనసభ్యులను సరించుట శ్రేయస్కరము. లేనియడల తమ ఆత్మగౌరవమును వీరు పూర్తిగ గోల్పోయెదరు.

తురుష్కవిజయము

ముదానిమాసభలో సైతము, తురుష్కులకు విజయము గలిగినందుల కెంతయు సంతోషపడుచును. తుట్టతుదవరకును, బ్రిటిషుప్రముఖులు కొందరు అభ్యంతరము గలుగజేయుచునేయుండిరి. బోనార్లాగారి అభ్యంతరము నిందార్హము. ప్రాంచివారు తురుష్కులకు న్యాయము గలుగవలెనని కొంతతంటాలు పడుచుండిరి. తుర్కివ్యవహారము నందు బ్రిటిషువారితో ప్రాంచివారు కలసిరానియెడల, జర్మనునష్టపరిహారము విషయమున బ్రిటిషువారు ప్రాంచివారికి తోడ్పడరని బోనార్లాగారు బెదిరించుట మిగుల గర్హ్యము. పీర్లపండుగకును గోకులాష్టమికిని ముడిబెట్టుటవలెనుండును. కాని, బోనార్లాగారి బెదిరింపు కొనసాగలేదు. లండను ట్రెమున్సుపత్రికగూడ ఈ తీరుననే బెదిరించి కర్రను ప్రభువుగారి హితమును ప్రాంచివారి కాలకింపనిచో, కలవర ముదయించునని తెలిపినది. ఆస్క్విత్తు మహాశయుడు మాత్రము, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారనలంబించుచున్న మార్గమును ఖండించెను. ప్రభుత్వమువారు లేనిపోని కలవరమును కనుబడుటకన్నను అవమానకరమగు విషయ మింకొకటి లేదని, ఆస్క్విత్తుగారి యుద్దేశము, డార్డినల్లు స్వాతంత్ర్యము గావలసినవారు బ్రిటిషువారిొక్కరేగారనియు, రుష్యా మొదలగు దేశములకు సైతము నది ముఖ్యమనియు, ఆస్క్విత్తుగారు సూచించిరి. బోనార్లాగారు తెలిపినసంగతులలో నింకొక విచిత్రముగలదు.

బ్రిటిష్ వారు ఆసియానుండి తమ సైనికులను దీని వైచి, తురుష్కలను యూరపునకు రానిచ్చినచో ఇంగ్లీషువా రోడిపోయినటుల ఇండియాలో అభిప్రాయ ముదయించునని, బోనార్లాగారి తలంపు. తుర్కీకి న్యాయము సలుపుటయనిన, బ్రిటిష్ వారికి ఓటమి గలిగినటుల భావించెడి బోనార్లాగారు, సభ్యముగ బ్రవర్తింతురా? వీరి యుద్ధేశములే బ్రిటిష్ మంత్రుల నావహించినవని భావించవచ్చును. బ్రిటిష్ మంత్రులు న్యాయము పైకన్నను, స్వీయ ప్రతిష్ఠపై నెంతటి యభిమానము బూనియున్నారో గ్రహించవచ్చును. తురుష్కలు త్రేసు నాక్రమించుట విషయమై బ్రిటిష్ వారెంత ప్రతికూలురుగ నున్నను, గ్రీకులు ఎట్టి ప్రతిబంధకముల గలిగించి లేనిపోని కుట్రల బన్నుచున్నను, తురుష్కలు మాత్రము కడు సౌమ్యముగను, సమాధాన పూర్వకముగను ప్రవర్తించినటుల తెలియుచున్నది. తుట్టతుడకు ముదానియా సమావేశములో తాత్కాలికపు బహిరంగముగ నున్నది. త్రేసును గ్రీకులైన న్యాయమును, గ్రీకుప్రజలును వదిలి వెట్టవలయుననియు, మానములోపల తురుష్కభటులు దాని నాక్రమించి శాంతిని కాపాడుచుండవలయుననియు, సంధి గుడినిపిమ్మట తురుష్కలైన న్యాయ దాడినల్పు సంధిని దాటి త్రేసునకు వెడలవలయుననియు, అప్పటికి త్రేసు తురుష్క రాజ్యము క్రిందకు సంపూర్ణముగ వచ్చుననియు, ముదానియా సభలో సంగీకరింపబడెను. త్రేసు తురుష్కలకు జెందకుండ జేసిన ప్రయత్నములు విఫలమయ్యెను. ఇప్పుడు జరిగిన సమాధానము తాత్కాలిక సమాధానము. సంధి సమావేశము ముగియించు జరుగును. ఈ సమావేశమునందు, తురుష్కల వాంఛలు సఫలమగుననియు, మహమ్మదీయాభిప్రాయముల కనుకూలముగ తుర్కీ సమస్య పరిష్కారమగుననియు, విశ్వసించెదము. ఫ్రెంచివారి తరుణమున జూపిన విచక్షణయు, ఓడిమియు ప్రశంసార్హములు. హిందూ దేశమున సహాయనిరాకరణోద్యమము జనించుటకు గల ముఖ్య కారణములు తుర్కీ సమస్య, పంజాబు వ్యవహారము, స్వరాజ్య సమస్య లని తెలిసిన విషయమే. తుర్కీ సమస్య పరిష్కారమగుచున్నది. హిందూ దేశము జేసిన సహాయము అమూల్యమని తురుష్కలు గ్రహించిరి. గాంధీ, ఆలినాదరల సహాయమును కీర్తింపిరి. గాంధీ మహాత్ముని నామము తుర్కీలో గృహనామమయ్యెను. పంజాబు సమస్య పంజాబునందు జరుగుచున్న దౌర్జన్య రహిత సంరంధము పాంచాళకౌరవమును నిలుపుటయేగాక, స్వరాజ్య సమస్యను గూడ పరిష్కరించుననుటకు సందియము లేదు. ఈ సమయమున భారతీయులు, నిరుత్సాహముగాని, అలసభావముగాని, కనుబరువక తగిన కార్యోత్సాహమును జూపుట ఫలప్రదము. గాంధీమహాత్ముని దృఢ సంకల్పము నేడో లేపో నెఱవేరక మానదు. ఈ తరుణమున మహాత్ముని సంకల్ప విజయమునకు తోడ్పడు వారెల్లరును ధన్యులు.

ఆంగ్లో హైందవదృష్టి.
ఆంగ్లో హైందవసంఘము పక్షమున తురుష్కలతో పోరాడుటకు తాము సైనికులను సమకూర్చుమని, కలనల్ గిడ్డిగారు ఇటీవల వాగ్దానము జేసిరి. గిడ్డిగారి చర్య, ఆంగ్లో హైందవులలోనే కొందరి కిష్టములేదని, తెలియుచున్నది. జె. హెచ్. ఆబట్ గారి విషయమై ముచ్చటించుచు, కలనల్ గిడ్డిగారిక గొప్ప ప్రమాదమునకు లోనయినని, సూచించిరి. దీనిని వెంటనే సవరించుకొనియెడల

ఆంగ్లో హైందవులు ఇతర సంఘముల సానుభూతిని కోల్పోయెదరని వీరు మందలించుచున్నారు. మహమ్మదీయులు కెమల్ పాషాగారి విజయములకు సంతోషించుచున్నారు. సెవరసు సంధి రద్దగుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో ఆంగ్లో హైందవులు మహమ్మదీయ ప్రపంచముతో కలహించుట మిగుల హాస్యాస్పదముగ నుండునని ఆబట్టు గారి యుద్ధేశము. అందుచే కలనల్ గిడ్డిగారి వాగ్దానమునకు ఆంగ్లో హైందవులు దూరముగ నుండవలయునని ఆబట్టుగారు గోరుచున్నారు. ఆంగ్లో హైందవ సంఘమువారు తాము భారతీయులమని యెవను భావించవలయును. లేక తమ దేశమునకు సంబంధములేదని యెవను తలంపవలయును. చివర సంగతి కొప్పుకొననిచో, భారతీయుల కష్టసుఖము లన్నిటియందును పాల్గొనుటకు వీరు సంసిద్ధులుగా వలయును. భారతీయులందరును తుర్కీ సమస్య విషయమై నేకాభిప్రాయులై యుండ, ఇండియా ప్రభుత్వము పై తమ ఇందుకనుకూలముగ నుండ, ఆంగ్లో హైందవుల మాత్రము భేదముగ ప్రవర్తించుట యనుచితము. ఆబట్టువంటివారు ఈతరుణమున గవించిన మందలంపును, ఆంగ్లో హైందవులు గమనించుటయు కము.

మైసూరు రాజీయపరిస్థితులు
మైసూరులో ప్రెస్సుచట్టమును రద్దుజేసెదమని ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించియు, దానిబదులు మరియొక చట్టమును తయారుజేసిరి. ఈ చట్టము ఇప్పడున్న చట్టమునకన్న కఠినముగ నున్నదని, శాసనసభ్యులు మొరజెట్టిరి. పులిబోయి గిలిబట్టె నను సామ్యమున, నిష్పంధ శాసనము లొకటిబోయిన దానిసానమున మరియొకటి బ్రవేశించుచుండును. అధికారులభావము లొక్కటోవనే ద్రొక్కుచుండును. ఏ కారణముచే నయిన నేమి, శాసనసభ్యుల యసమ్మతిని గమనించి, కొత్తచట్టమును ఆపివైచితిమని, మైసూరు దివానుగారు వాగ్దానము జేసిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికన్నను, వీరు ఉదారముగ ప్రవర్తించినందుకొకరింపవలయును. శానితాతచట్టమును రద్దు జేసినపిమ్మట ఇంకొక చట్టమును శాసనసభ వారిపైను మున్ముందు బెట్టెదమని, దివానుగారిని. ఎప్పుడయినను ప్రెస్సు ఆక్ట్ తప్పజేరొ. మైసూరులో బ్రవేశపెట్టెడి నూతనరాజ్యాంగ సంస్కరణముల విషయమై దివానుగారు ముచ్చటించిరి. ఈ సంస్కరణములు మాంటాగ్యు సంస్కరణములవలెనే, ప్రజలకు స్వపరిపాలనాధికార మొసగవు. శాసనసభల తీర్మానములు, ప్రభుత్వమువారిని బంధింపవు. ఇట్టి తీర్మానములవలన కాగితపుఖచ్చుదప్ప వేరేమిలాభముండును? హెచ్. కృష్ణాచార్యగారు మైసూరు శాసనసభలో ముచ్చటించుచు, సంస్కరణములు చాలవనియు, సంతృప్తికరముగ లేవనియు బలికిరి. ఈ వర్ణన చాలదనియే తలంపవలయును. శాసనసభ్యులసంఖ్యను హెచ్చుజేసినంతమాత్రమున లాభమేమియు లేదని, బ్రిటిష్ ఇండియాలో నిది వరకే గుజరమయ్యెను.

లక్నో లిబరలు లీగువారి అసమ్మతి.
లక్నో లిబరలు లీగువారుగూడ, రాజప్రతినిధిగారి చర్యపట్ల తమ అసమ్మతి గనుపరచిరి. వీరి తీర్మానము కడుదీర్ఘముగ నున్నది. అసమ్మతి గనుపఱచినంత మాత్రమున తమ ధర్మము ముగిసినదని వీరు సంతోషించెదరు గాబోలు. అసమ్మతి తీర్మానము కొనసాగుటకు వీరేమిజేయదలచిరో, విదితముగాలేదు. ఆ విషయమై వీరెట్టి ప్రతిక్రియను సూచింపలేదు. గాలికి బోయెడి నిట్టి తీర్మానము లతో లిబరలు లీగులవారి రెంతకాలము ప్రౌద్ధబుత్తురో తెలియదు.

కారణమేమి?
బొంబాయి శాసనసభలో చివరదినమున నిర్ణీత సంఖ్యగూడుటయే దుర్లభమయ్యెనట. సభ్యులు రాకుండుటచేగాదు. ఫలహారపు గదిలో కూర్చుని, సభ్యులు కులాసాగ ప్రౌద్ధబుచ్చుచుండిరట. తుట్టతుడకు సర్ ఇబ్రహీంరహింతుల్లాగారు ఆగదిలోనికి వెడలి సభ్యుల నెంతయో లాలించి సభలోనికిదేగ, సభ జరుగుటకు వీలయ్యెను. సభ్యులకు శాసనసభయనిన విసుగు గలిగినేమో తెలియదు. శాసనసభ్యులకే యిట్టి భావమేర్పడియుండ, బయటి వారల కెటులుండునో యూహించవచ్చును.

ఎన్నరుపాషాగారు.
ఎన్నరు పాషాగారు చనిపోయినని యొక మారును బ్రతికియున్నారని ఇంకొక మారును వార్తలరుదెంచెను. ఇప్పుడు జేరిన వార్తప్రకారము ఎన్నరుపాషాగారు బ్రతికియున్నారో చనిపోయినారో తెప్పటకు వీలులేదని తెలియుచున్నది. ఈ వ్యవహారము కడుచిత్రముగ నున్నది. ప్రస్తుతము జేరెడి వార్తల కెంత విలువయుండునో, ఇందును బట్టి గ్రహించవచ్చును.

స్థానిక వార్తలు

ఆంధ్ర భాగవతరు పుత్తుల బవరాజుగారు

మార్కండేయోపాఖ్యానము
కేపు (10 వ తేదీ మంగళవారము) సాయంకాలము 6 గంటలకు కొత్తనాలాచావడిలో బియ్యపునర్వహణ ఆదరణ క్రింద రాజమండ్రి నుండి వచ్చిన శ్రీయుత పుత్తుల బవరాజుగారు ఆంధ్రమున ముగ్ధుడై చరిత్రను గూర్చి కాలక్షేపము చేసెదరు. వీరి కాలక్షేపము లాంఛనకత్వంతమనోవారముగ నుండును టిక్కెట్లు లేవు. ఆంధ్రుడు విచ్చేయప్రార్థులు.

బవరాజుగారికి స్వర్ణపతకము నిచ్చుట
నిన్న (8 వ తేదీ ఆదివారము) సాయంకాలము శ్రీయుత బవరాజుగారు చాళిపేటలోని దేవాలయమునందు సాక్షిత్వపరిణమమును గూర్చి ఆంధ్రమున కలి మనోవారముగ కాలక్షేపముచేసిరి. దేవాలయావరణమంతయును ప్రేక్షకులతో నిండిపోయినది. పి. సి. హెచ్. లక్ష్మణరావుగారును హోద్య నక్షత్ర పమ్మి చిన్నప్పామిశ్రేణి, పండిత ఆదివారాక్షణ శాస్త్రిగారు మున్నగు దేవలసంఘప్రముఖులు హెచ్చుమందియు యితరులును చాలమంది శ్రీజనుగూడవచ్చిరి. భుజుల భక్తిరసమున నోలరాడించుచు బవరాజుగారు శ్లాఘనీయుడుగ కాలక్షేపమొనరిరి. దేవల సంఘమువారిపక్షమున పండిత ఆదివారాక్షణ శాస్త్రిగారు బవరాజుగారికి బంగారపతకమును గొలుసును సమర్పించి సమచిత్తోపన్యాసము నొసంగిరి. దేవల లేక దేవాంగ సంఘ ప్రారంభమును గూర్చి విచరించుచు ఆ సంఘమువారగు భవరాజుగారి ప్రజ్ఞాతీతమును వివరించిరి. ఏ కార్యవిద్యగారు మున్నగువారు పూనుకొని త మ్యాదరించినందులకు బవరాజుగారు చాలకంటరికిని పంపనముల నర్పించిరి. వారికథను వివరిన బ్రహ్మశ్రీ ఆదిభట్ట వారాయణదాసుగారే మరల నిడు యావనమున కాలక్షేపమొనరించుచున్నారా అనుట మామనమునకు పొడకట్టినది.

వెండిధరలు తగ్గుసూచన
1926 నవంబరు మాసములోపల భారత ప్రభుత్వమువారి తో కొనిలవిన యున్న 78 మిలియును అవున్సుల విడియు కొని సరియవార, యుద్ధమునకు ముందున్న ధరలకంటే చాల తగ్గునని భయము జనించుచున్నది. ఈ దేదము ముగిసిన వెనుక యున్న టెడ్డ స్ట్రీటు గనులత్రివిన్స వెండి అమ్మటకు ననుకూలమార్గము. యున్న టెడ్డ స్ట్రీటు ప్రభుత్వము కల్పించుకొనుచున్నది. ఇట్టి తగ్గుదల అమలునకు వచ్చులాభుల భారత ప్రభుత్వము వారు తమ టంకకాలబదున్ని వెండిని చాలభాగము అమ్మివేసి వ బాగుండును. అని యెప్పు విలేఖరి వాయుచున్నాడు.

జర్మనీమార్కు.
ఈవారము ఒక్క పౌండునకు 9400 మార్కుల ప్రకారము జర్మనీమార్కు ధర తగ్గినది.

మండుక రత్నము మెదిలి ?

ల.డక, ఆక్టోబరు 7:— ఇకమీద జేతులపై పర్యవేక్షణ చేయవలసినట్లు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ఆదేశించినది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ఆదేశించినది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ఆదేశించినది.

దృఢపదని సమాచారము

తమస్థలములను బాటి (భేద) పోవుటకు ప్రభుత్వము వారు ఆదేశించినది. తమస్థలములను బాటి (భేద) పోవుటకు ప్రభుత్వము వారు ఆదేశించినది.

ఈ సారీ యెంతయును దృఢపదని.

గ్రీకు ప్రభుత్వము వారి కష్టము

విశేషము, ఆక్టోబరు 7:— గ్రీకు ప్రభుత్వము వారి కష్టము. విశేషము, ఆక్టోబరు 7:— గ్రీకు ప్రభుత్వము వారి కష్టము.

గ్రీకుల గ్రీకుల గుండెలము

ల.డక, ఆక్టోబరు 8:— గ్రీకుల గ్రీకుల గుండెలము. ల.డక, ఆక్టోబరు 8:— గ్రీకుల గ్రీకుల గుండెలము.

క్రొత్త గ్రీకు విజ్ఞానము

విశేషము, ఆక్టోబరు 8:— విజ్ఞానము. విశేషము, ఆక్టోబరు 8:— విజ్ఞానము.

బ్రిటిష్ సమర సామగ్రి సమగ్రముగ పార్టీ నెల్లు

దక్షిణ, ఆక్టోబరు 7:— దక్షిణ సమర సామగ్రి సమగ్రముగ పార్టీ నెల్లు. దక్షిణ, ఆక్టోబరు 7:— దక్షిణ సమర సామగ్రి సమగ్రముగ పార్టీ నెల్లు.

బల్గేరియనుల తిరుగుబాటు

సోఫియా, ఆక్టోబరు 6:— బల్గేరియనుల తిరుగుబాటు. సోఫియా, ఆక్టోబరు 6:— బల్గేరియనుల తిరుగుబాటు.

దేశాలకు కంపెనీలు

దేశాలకు కంపెనీలు. దేశాలకు కంపెనీలు.

జోస్టానియా మంత్రిగారు రాజీనామా చేసినది

స్వాతికండ్ల సమాఖ్య సమాఖ్యలో బడినది. స్వాతికండ్ల సమాఖ్య సమాఖ్యలో బడినది.

కాటక గారి విద్యార్థులు

కాటక గారి విద్యార్థులు. కాటక గారి విద్యార్థులు.

కాటక గారి సామంతముల భవనముల కొనియెడి

కాటక గారి సామంతముల భవనముల కొనియెడి. కాటక గారి సామంతముల భవనముల కొనియెడి.

కాటక గారి ప్రభుత్వము

భారతీయులకు సామంతములను పరిపాలించుటకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ఆదేశించినది. భారతీయులకు సామంతములను పరిపాలించుటకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ఆదేశించినది.

ఆంగ్లయువకులు

బ్రిటిష్ సామంతములను పరిపాలించుటకు ఆంగ్లయువకులు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ఆదేశించినది. బ్రిటిష్ సామంతములను పరిపాలించుటకు ఆంగ్లయువకులు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ఆదేశించినది.

ఎవరైనా పరిపాలించుటకు ఆంగ్లయువకులు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ఆదేశించినది. ఎవరైనా పరిపాలించుటకు ఆంగ్లయువకులు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ఆదేశించినది.

నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము

శ్రీ యాద్యే శ్రీమంతులు, దీనిని నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ఆదేశించినది. శ్రీ యాద్యే శ్రీమంతులు, దీనిని నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ఆదేశించినది.

కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు

కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు. కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు.

కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు. కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు.

కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు. కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు.

కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు. కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు.

కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు. కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు.

కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు. కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు.

కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు. కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు.

కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు. కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు.

కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు. కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు.

కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు. కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు.

కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు. కొ. పార్లమెంటు సభ్యులు.

ఆనందానందస్వామి

కారాగృహము

కారాగృహము. కారాగృహము.

ఎవరు సామంతములు ?

ఎవరు సామంతములు ? ఎవరు సామంతములు ?

ఆంధ్ర మంత్రివర్గము

ఆంధ్ర మంత్రివర్గము. ఆంధ్ర మంత్రివర్గము.

ఆంధ్ర మంత్రివర్గము. ఆంధ్ర మంత్రివర్గము.

ప్రజల సమస్యలు

ప్రజల సమస్యలు. ప్రజల సమస్యలు.

రైల్వే రివ్యూ

రైల్వే రివ్యూ. రైల్వే రివ్యూ.

నూతన హితోపదేశము

శ్వేతముఖుని చెబులు.

[యంగు ఇండియా]

“శ్వేతముఖుడు అందముగ ఈకలతోనను పట్టుకొని యుంచుకొనిన పక్షుల సందేహములగున నున్న” దని దమనకుడు అనెను. “ఆంధ్ర నోకమారు నా కంటి గంచెనా.” యని మృగరాజు పింగళకు డడిగెను.

ఒకవేసగి కాలపు మధ్యాహ్నపు సమయమున పింగళకుడు, కరటకదమనకులనుజంబుకమును ఒకచోటకలసికొనెను. అప్పుడు పింగళకుడు దమనకుని ఆకథకు కర్తవ్యమని యడిగెను. పింగళకుడు తూర్పున కండ్లు సగము మూసికొని “ఊ” కొట్టుచుండినందున, దమనకుడు వెనుకకాళ్లమీద కూర్చుండి మృగరాజుత్వార్థిక నిద్రపోవకుండునగున తనవాలము నప్పుడప్పుడు నేలపై కొట్టుచు, కబ్బము చేయుచుండెను. దమనకుడు కథ నంతట చెప్పబడిగెను.

శ్వేతముఖు డనుకొకవేటకాడుండెను. ఆతడొకమారు కొన్ని పక్షులను జూచెను. వాని కతి మనోహరములగు తెక్కలుండెను. ఆ తెక్కల యీకలలు కళకళలాడుచు, రమణీయము గనుండెను. ఆతడు పక్షులను చూడగానే, వాని యీకల యందమున కచ్చెరువొంది కలలో వాని నన్నటిని చిక్కించుకొని పిమ్మట నొక పంజరములో బెట్టెను. పాప, మానవులు తెక్కలాడించి ఎగిరిపోక బ్రతుక్కించెను. కాని యినుపతీకల పంజర మగుటచే బయటకు రాకాలకుండెను. శ్వేతముఖుడు వానికి తినుటకు గింజలును త్రాగుటకు మంచిసరును పంజరమునందుంచి, తన భావలలో కొన్ని మాటలను గూడ నేర్పెను. కొన్నిటి కంఠ చేసినను, తృప్తి గలుగనందున క్షీణించి క్షీణించి చనిపోయెను. కాని మిగిలినవి గతమును మరచిపోవలె ననియు భావిస్థి మాత్రమే చూడవలెననియు ఎంచి తమముందుంచబడిన గింజలను తిని నీరుత్రాగి వేటకాడు నేర్పిన నాలుగు మాటలను బయటకు నుఖముగ కాలము గడపుచు తమ రమ్యమగు నీకల నాతని ననుభవింప నిచ్చుచుండెను.

ఒకనాడు పెద్ద కలకలము జరిగెను. కలకల సమానములు నిర్మలమగు నాకాసమున అటు నీటు విచ్చలవిడిగ నిర్భయముగ, నెగురుచుండెను. శ్వేతముఖునిపక్షులు తమ పంజరము లోపలనుండియే ఆనందలనమును గనెను. విశేషము. వాని హృదయములందును ఆవేదన గలిగెను. ఆకాంతి మోచెను. ఆకాసమున కెగిరి పోవలెను తృప్తి వానిని బాధించెను. అవి పంజరపు కమ్ములకు తమ తెక్కలను విడిచియిచ్చుచుండుటను వేటకాడు కనిపెట్టెను. “పంజరము చోటు చాలదుకాబోలు”నని నొక అందమగునట్టియూ, పెద్దదైనట్టియు పంజరమును దుంచెను. కాని పక్షులింకను శతృప్తితోనే యుండెను. “అదేదైన నొకబాధ్యమై యుండవచ్చు” నని ఆతడు తలచి ఆవసరమగు పని జూచుటకు నెట్లెను. ఆనాడు ఆతనికిని ఆతని తమ్ములకును పెద్ద వివాదము సంభవించెను. అదిగాకను ఇంకను ఇంటియందేవో కొన్ని చిక్కులూ సంభవించెను. ఆ పక్షులలో తెలివైన దొకటి వాని యన్నిటితో నిట్లునెను:— “మనము ఆత డిడిన యాహారమును దినుచున్నాము. ఆత డిడిన నీటిని త్రాగుచున్నాము. ఆతని బాసను మాటలాడుచున్నాము. నుఖముగ నున్నాము. చియ్యి బట్టిమి. మనముండు పంజరము నొకవూరు చూడుడి. ఆత డిడిన గింజలను ముట్టుకొనక, మనదీక్షితిని తలపోసి కొంటిమేని, సన్న నగుచున్నా. అప్పుడు కమ్ములగుండె నులభముగ వెళువలెకొనవలయు. వేటకాడు మనయందనుగు నీకలకొత్త యిచ్చుట యుంచివాడు. మనము తక్షణముగ దిసి, త్రాగి, యీకల నాకని కిచ్చుచుంటిమేని, అతడు మనల నిచ్చుటనే యుంచుట కధ్యము. మన మెందులకును పనికిరావని ఆతడు కనుగొనిననా ఒక్క నిమిషమైనను మనల నుంచుకొనుట కొల్లదు.”

“మామా, మామా, నీవు చెప్పినది చిత్రముగ నున్నది! పక్షులమారేదెట్లు! ఆతనిగొనియున్నప్పుడు పక్షులహారము దిన ముండవలెననిచ్చు. నీకింకేదైన నొకమార్గము తోచిన చెప్పు” మని పక్షు లనెను.

“తోడిపక్షులారా, నాకు మార్గాంతరము కన్పింపదు. పూర్వమొకప్పుడు ఈకమ్ములను పగులగొట్టుటకు తగినంత దృఢకత్తి మనకుండెను. మన తెక్కలూ బలవంతముగ నుండెను. కాని మన కిప్పుడంత కత్తిలేదు. అట్లు చేయకలము. నీలమగు నాకాకమ్ముకిందను పచ్చనివృక్షములమధ్య నుండ గోరితినే కొలది కాలమువేటకాడిచ్చు నాహారమును భుజింపక నిరాకరించవలెను. విచారింపవలెను. అప్పుడు మీరే మరల నన్ను నగుదురు.

కమ్ములగుండ ఎగిరిపోవగలుగుదురు. నూతననికొత్త నిర్మలమగు నాకాకమ్ముతో అనుపచ్చని వృక్షములకొత్త మిరు నిక్కముగ పరిపించుచుంటిరేని ఆతనియాహారము నెట్లుభుజింపగలరు? ఆతని బాస నెట్లు గమనించెదరు? ఎట్లు బలసి పోయి, యీకల నాకని కిచ్చెదరు? మీరు నిచ్చుయోజనలగు నగుచో మిమ్ము బయట త్రోయుటకు వేటకాడే స్వయముగలూనుకొనును.”

“అట్లే” యని పక్షు లనేకములనెను. నాటినుండి శ్వేతముఖుని యాహారమును భుజింపగూడ దని ప్రతిజ్ఞలైకొనెను.

తానువేసినగింజలట్లేయుండుటయు పక్షులు ఆకాంతిలో నుండుటయు వేటకాడు కనిపెట్టెను.

“బాధ్యము అధికమగుచున్నది! త్వరలోనే అణగిపోవును. భయములేదని తనలోతాననుకొనుచు నిశ్చయ జనెను. పక్షులు క్షీణదశ నొందెను. వాని యీకలయందము తగ్గి తెల్లపడెను. వేటకాని కూతులు అనుదినమున పక్షులయీకలను జేర్చుచుండెడివారు. వారికిమార్పు ఆశ్చర్యమును గలిగించెను వెంటనే వెల్లివారు తమతండ్రితో చెప్పిరి. బాధ్యము తగ్గునని యొందరపడవలదనియు ఆతడు వారితో కాంక్షననముల జరికెను. పక్షులకొన్ని తమమెదల వంచి చూచుకొని తమ మనోహరమగు తెక్కలు పాడెపోవుచుండెనని విషయము చెందెను.

“ఇదేమి ఆశ్చర్యము! మనదేహములు తెల్లపడిపోయినవి. వికృతకారము చాల్చితి” మని పక్షులు కొన్ని గలపెట్టెను.

“స్వాధ్యాయే. మన మనోహరములగు తెక్కలే మనల నీపంజరములో నుంచుటకు కారణమైనవి. తెల్లని యీకలు మనలను వెలుపలకు గొనిపోవును” అని ముదుసలిపక్షి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

వేటకాని కూతులలో నొకతెనపక్షులభావ తెలిసి యుండెను. వేటకాడెంతక్రమ పుచ్చుకొనెను. పక్షులకు సహజముగ నుండిన భావయే వచ్చుచుండెను. ఆతని పాతము మాత్రము వానికి పట్టిడి కాదు. పక్షు లొకదానితో నొకటి కిలకిల మని యనుకొనుచుండినమాటల నామె యర్థము చేసికొని వాని నిజతృప్తిను గ్రహించి పక్షులతో నిట్లు బలికెను. “మీయంతట మీరు ఆవికలమగు నాకాసమునక కెట్లు పోగలరు? మీ తెక్కలూ దృఢముగలేవు. గడ్డలు, రామబంధులు గండభేయండ్ల పక్షులు అయినవో ఎగురగలవు. కాని సన్నని, చిన్నని పక్షుల రగు మీరు అభ్యాసములేక క్రుశ్ణపట్టిన మీ తెక్కలతో, మీరు వైకెగిరి పోవజాలరు. పంజరము వెలుపల నుండవలెను.”

“మాకత్తి కొలది ప్రయత్నిం” మని పక్షులనెను.

“లేదు, రామబంధులు, గండభేయండ్లపక్షులు మిమ్ము బట్టి చంపును. మీకేది నుకరమో. అది మాకు చాగుగ తెలియును. మీ రిచ్చుటనే యుండవలెను.”

“అయ్యో, చిన్నచిన్న పక్షులెన్ని తక్షణముగ నుఖముగ నెగురుచుండలేదు? పెద్దపక్షులు వానిని మ్రొగుచున్నవా?” యని పక్షులు దినముగ నడిగెను.

“మీ తెక్కలకు దృఢకత్తిగలిగి మీయంతట మీరెగురగలుగుటకు నేర్చుకొనునంతవర కిచ్చుటనే వేదయిండు” దని వేటకానికూతు రనెను.

“ఈ పంజరమునందుండిన మా తెక్కల కెట్లు బలము గలగు” నని కొన్ని పక్షులు ప్రశ్నించెను.

అప్పిలకు కొకముదచ్చెను. “మీకొసగినగింజలను దినుట ఆవెట్టిముదుగులపక్షులకుటల విని మోసపోవుడు. మీ తెక్కలకు పటుత్వము నొసగునాహారమును నిరాకరించుటకు మీ రెంతటి వెట్టిపక్షులు” అని అచ్చటనుండి బాటిక ఆహ్వాముతో నెడలి పోయెను.

వేటకానికూతురు చేసినబోధ సమంజసముగ నుండెనని కొన్ని పక్షులకులంచి, వెనుక తినుగూడదని ప్రతిజ్ఞలైకొనిన గింజలంత ఆతతో మరల చూడ మొదలిడెను. కొన్ని ప్రతిజ్ఞను నిర్లక్ష్యము నేసి, ఆ హారమును మ్రొగెను. వెంటనే యాందోళన, అనుమానము, జనించెను. వెకమత్వము చెడెను. మొదటినుండి వెట్టి ముదుసలిపక్షి మాటలను సరకు నేయకుండిన పక్షులు తమ తెక్కలను విసరచు, నవ్వును నెక సక్రమములాడెను. “చూడుడు మే మెంతబలము గలిగియున్నామో? మీరంతట మీరే క్షీణించిపోవుచున్నార. ఇనుప కమ్ములగుండ వెలుపలి కెవరైనను వెడల గలిగిరా” యని, కొన్ని పక్షులు పరిహసించెను.

“మంచి గింజలను నిరాకరించుటయో? తగని కార్యము!” కాని వెట్టిపక్షి కిదంతయు కర్ణకశోరముగ నుండెను. ఈమాటలు ఆపక్షిని దుఃఖమున నింపెను.

వేటకానికూతురు జరిగినకథనంతయు తండ్రికి నివేదించెను. పక్షులు మాటలాడగలుగునని గాని తనకూతు రామాటలను గ్రహింపగలిగెనని గాని ఆతడు నమ్మలేదు. కాని ఆతడు

వెట్టిపక్షి నాపంజరమునుండి తీసి యెంటరిగ వేరొకదానియందుంచెను.

ముదుసలిపక్షి వానికద్దనుండి తీసికొని పోబడునప్పుడు ఇట్లునెను: “వీయమగు పక్షులారా, ఇదే మీకు నా కడపటి కందనములు. మీకు దృఢమగునగు నొసగుమని నూర్చుభగవానని వేడుకొనెడు. తెల్లబడిపోవుడు. అనుపచ్చనివృక్షములకును, నీలమగు నాకాసమునకును ఎగిరిపోవుట కదియే సాధనము.”

తమ్ము ప్రోత్సాహపరచుచు, ఈ త్రేణముగలిగించుచుండిన వెట్టిమామ సాన్నిధ్యమునుండి వెడలగానే, పక్షులకు దుఃఖము గలిగెను.

వేటకాని కూతురు మరలవచ్చి పంజరమునందు క్రొత్తగా గింజలను వేసెను. వాసన ఘుమఘుమలాడెను. పక్షుల నావాసక నంచించున ట్లుండెను

“మనము దృఢచిత్తులమై యుండము. మామ చెప్పిన ప్రకారము ప్రవర్తింతుము. మన మా మాహారమును ముట్టుకొననే కూడ” దని కొన్ని పక్షులు పలికెను.

“అర్థము లేని మాట! మన స్వాతంత్ర్యమునకును, భోజనము చేయుటకును ఏమి సంబంధము గలదు? మన కంజరమునకును మన మనోహరములగు నీకలకును సంబంధమేమి? చూడండి, మన మెంత తెల్లబడినామో. ఎంతయనవచ్చుమైపోయినామో. అనంతవక ప్రసంగములు కలదు. ప్రపంచములో పక్షులన్నిటిని చూడండి. ఎంతయందముగ నున్నవో? అని మరికొన్ని పక్షులనెను.

దమనకు డిట్లు కథ చెప్పుచుండగా, నొక పెద్దజంకె వినిపించెను. సంతోషపడెను వృషభము పెద్దజంకె వేసెను. ఆశ్చర్యమునకు పింగళకుండు నివ్వెణపోయెను. అంత కల్పమునకు కారణమేమో యని పింగళకుడు తన మంత్రులవలతో నాలొచ్చింప మొదలిడెను.

సి. రాజగోపాలాచారి.

కలకత్తా పూర్వశాసనసభాధ్యక్షుని మరణము

గర్ మంషల్ హుడ్ గారు తమ కలకత్తా నివాసమున 7 వ తేదీ సాయంత్రము మరణ మొందిరి. వారికిపుడు 61 సంవత్సరముల వయస్సు. పెద్దబరులో సమావేశమైన కాసనసభాధ్యక్షుల సభకు వెల్లియుండి, కలకత్తాకు వచ్చిన వెంటనే అజ్జిరి విరేచనములచే చాలబాధపడిరి. తరువాత కొంతకాలమునకు హృదయదృష్టముచే కష్టపడి, 1922 జూలై 1 తారీఖు నాటినుండి బెంగాలు కాసనసభాధ్యక్షపదవిని వీడవలసిన వారైరి. ఇపుడు మూడురోజుల క్రిందట జ్వరముతగిలి, కుక్కవారము చాలయెక్కుకాక చే నుండిరి. ఎంతసమర్థులైన వైద్యుల సాయమున్న నేమి 7-వ తారీఖు సాయంత్రము గలిచిరి.

వీరు 1862 సం॥ గోకర్ణా జిల్లాలో బాలకులైన కంఠమున జన్మ మొందిరి. వీరితాత గారు చిటగాంగు న్యాయాధికారిగ నుండిరి. వీరితండ్రి అరెబ్బీషార్లీ భాషలలో పండితులు. కొంతకాలము కలకత్తా మద్రాసులలో పార్సీ అరబ్బీ పండితులగు నుండి 1887 సం॥ కలకత్తా న్యాయవాదిగ పరిగణింపబడిరి.

1884 సం॥ కలకత్తా, యూనివర్సిటీ సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. అఖిల భారత కాసనసభాసభ్యులుగ కొంతకాలముండిరి. అఖిల భారత మహమ్మదీయ సంఘమునకు 1912 సంవత్సరమధ్యక్షులుగ నుండిరి. కాని ప్రభుత్వోద్యోగమువచ్చిన వెంటనే రాజీనీచ్చిరి. బంగాళా కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులుగ చాలాసంవత్సరముల పనిచిరి. తరువాత కొంతకాలము కలకత్తా, మోహర్ల జడ్జిగా నియమించబడిరి. సంస్కరణకాసన మమలులో నికిరాగా కాసనసభ కధ్యక్షులుగ నుండుటకై తన న్యాయమూర్తి స్థానమునుకు రాజీనామానిచ్చిరి. 1912 సంవత్సర మాతని కి నవాబనియు, 1916 సంవత్సరము కె. సి. వి.యి బిరుదులు నియ్యబడెను. అంత్యక్రియలు నేటియందయము జరిగెను. స్థానిక జనులు కొంతమందియు, కాసనసభాసభ్యులు కొంత మందియు ఆవృద్ధ హాజరయిండిరి.

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకం 0-6-0

తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు వీలయిన సులభ శయిలిని వ్రాయబడినవి.

తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రతిక కార్యాలయము

తపాలపెట్టె 212, మద్రాసు.

జనసామాన్యమును ప్రేమించుచున్నాను.

రెవరెండు ఆంధ్రానుగారు

దేనిమనిషిను చర్చిలో ప్రార్థన చేయుదును

సన్నటిదియు ఉదయము 10 గంటలకు ప్రార్థనయందును దేనిమనిషిను చర్చియందును రెవరెండు పి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారు ప్రార్థన చేసిరి:—

“జనసామాన్యమును ప్రేమించుచున్నాను.”

2000 సంవత్సరములక్రితము పౌరస్థానము పున్నక్రితము చేసిన ఈపాత్రమునుండి ఈ దినము ముట్టాడబడితిని.

జనసామాన్యమునై నాకు అధికమును ప్రేమగలదని క్రీస్తు చెప్పెను. అది యొక గ్రామము. బోమన ప్రభుత్వము వారిచే పడింపుటచున్న బీదపోతలు అపాట సమావేశమై యుండిరి. అధికారముచే అణగారిన బడియున్న గాలిలిపోతలు ఏనుక్రిస్తును చూచుటకు వచ్చియుండిరి. వేలకొలది గ్రామస్థులు గుమికూడియుండిరి.

“మీరు నా సమావేశమునకు రండి. కాంతి గనుగొను దేని కర్మముల కింపున పలికెను. గొర్రెవారి తోని గొట్టెలయందవలె నున్న అగ్రజాతమామమును చూచి, శిష్యులనంత తిరిగి జన సామాన్యముపట్ల నాకు సంపూర్ణముగ అనురాగము కలదని” పలికెను.

అనాథలు బీదలు దుఃఖముచే పీడింప బడుచుండిరి. జన సామాన్యముపట్ల నాకు అధికమును ప్రేమగలదని క్రీస్తుచెప్పెను.

నేను ఎన్నియో జేయుట చూచియున్నాను. ఇట్టి జన సామాన్యమును చూచియున్నాను. మీతోడి జేతనము ఘోరము గుర్రు దారి ద్రవ్యమును విడిచి ముచ్చెరకు తోటలనుండి ఆ ఘోరతిహాసైని హింసరారి దుఃఖము లనుభవించుచున్నాను. వారిని ఓదార్చువారికి సహాయము చేయువా రొక్కఁడులేదు. శివరంధ్రులెఱుగువారు అణగారినట్లు బాధపడుచున్నాడు. ప్రాణము కాపాడుకొంటు తగినంత కూలీహడలేదు. వారి దుఃఖమునకు అంతములేదు. సానుభూతి కనకరచూచారు, చేయూత నొసగువారులేదు. ఏనుక్రిస్తు బీదని ప్రేమించుచున్నాడు. క్రీస్తు హృదయము పరిశీలించుచును. కావుననే జన సామాన్యమునై నాకు నాత్మల్యక కలదని వారు నడిచిరి.

ఈ రాష్ట్రమునందు కూడ ఇట్లేయున్నది. మూడు దినముల క్రితము కవిత్వరసితో (రవీంద్రనాథటాగూరు) ఒక గ్రామమునకు పోయియుంటిమి. గ్రామస్థులందఱు కవిత్వరసకు స్వాగత మొసగిరి. దూరముగ చివిపేలికలు కట్టుకొని దగ్గరదేశకముఖమునందు తాండవమాడుచోండ కొందఱు నిలచియుండిరి. వీరవరని ప్రశ్నింపక ఓ వారు పంచములని గ్రామస్థులు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. వారిపట్ల నాకుగల సానుభూతిని ప్రకటించుటకై సమావేశమునకు వెళ్ళితిని. నన్ను చూచి భయపడి వారు పరుగెడ ప్రారంభించిరి. నాసంతాపమునకు వింతలేపోయెను. వారిని చేరదీసి ఆలింగన మొనర్చుకొని హృదయమునందలి ప్రేమాతిశయమును శైలియచ్చ ప్రయత్నించగవారు నన్ను చూచి భయపడి పారిపోవుచుండిరి. కవిత్వరసకు స్వాగత మిచ్చుటకు వారి అర్హత లేకపోయెను. వారందఱు సామ్రాజ్యమునొక్కఁడను గావించిరి. వారిదేశము చూచి నేను అధికముగ చింతిల్చితిని.

ఈసంతకర్త ప్రారంభమున కులతాద్యులకు శాంతికాలముంటిని. అచ్చటనుండి తిరువాన్కూరునకు వెళ్ళితిని. అచ్చట నున్న పంచములకు తెలియలను చూచితిని.

ఒకదినము కొటాయ మునందు 2000 మంది పంచములు నన్ను చూచుచుట్టకై వచ్చియుండిరి. వారిదగ్గరము, వారికుంభము, వారిదగ్గరక నేను చూచితిని. నాకప్పుడు కొన్ని సంవత్సరములక్రితము ఫిజీయందు బడిని విషయములు జ్ఞాపకమునకు వచ్చెను. ఒకదినము ఉదయము 9గంటలకు ప్రార్థనము గించుకొని నెలపలకు వచ్చితిని. 50 మంది కూలీవారు నా ఇంటి ఎదుట నుండిరి. రాత్రియంతయు 15 మైళ్లదూరము నడచిరి. యజమానులు వారిని కొట్టిరనియెను. బాధలపెట్టుచుండినయెను చెప్పటకై అంతదూరము వచ్చిరి. ఉదయమున వారిముఖములు చూచునప్పటికి వారి దుఃఖములను గ్రహింపగలిగితిని. హృదయ కంటకముగ నుండెను. కొటాయమునందుకూడ ఇట్లే జనసామాన్యము దుఃఖమునకుడ తెలిసికొన గలిగితిని.

చెన్నై పురియందు ఏమి ముట్టాడవలయు నని ఆలోచించగా “జనసామాన్యమునై నాకు ప్రేమగలదు” అను క్రీస్తువాక్యములు నన్ను గుఱువ వచ్చెను. ఈ భావమునే బుద్ధుడు ప్రకటించెను. క్రీస్తుకూడ ఈమాటలే చెప్పెను. మాటలయందు దెట్టిగాంభీర్యము లేదు. అర్హమైనదయము కావలెను. పతుల దుఃఖములను చూచి చింతిల్లగల వికలహృదయ ముండవలెను. భవభూతుడు నారాక్షసిగానుండున్నాడు. ఈవిషయముగురించియు నా కన్నీయోజనములు మహాత్ముడు చెప్పియుండెను. ఈ విషయము కొరకు ఎట్టి త్యాగమైనను గావించగలదని మహాత్ముడు ఎన్నియోపర్యాయములు నడిపెను. జనసామాన్యముల దుఃఖము మహాత్మునికి అత్యధికమును హృదయ పరితాపము కలిగించుచున్నది.

“జనసామాన్యమునై నాకు ప్రేమగలదు” ఈవాక్యమును ఆవర్యముగ నుంచుకొని వీధిలలోకి వెళ్ళితిని. బీదలను చూచి నన్ను రిండుటకై ప్రయత్నింప గలవారికొక్క రైగను ఈ సమయముగా మునుండులేరా? పంచములై పంచముల దుఃఖములను స్వయముగ అనుభవించ సామానించు వారులేరా? నేను పరిశుద్ధుడను, నీవు అస్వచ్ఛుడవు. దూరముగ తొలగిపోము” అనియే నా అందకు చెప్పగలెను. మలబాదనందు నాయాడిని ఒకవర్తాంకు దూరము నందే నుండవలెను. తిరువాన్కూరునందు జీవచ్ఛవమునలే కృపించియున్న ఒక భిక్షుకుని చూచితిని. ఎంతదుఃఖము ఎంత దుఃఖము!

మీరాష్ట్రమునందే ఇట్లు జరుగుచున్నది. ఇట్టివీధివారి దుఃఖముల పాల్గొనుటకన్న వాంఛియుమొనరి వెరొకటి

ప్రపంచమునందు లేదు. మీరెవరైనను ఈ పని కేట భూమిలోని రాదు. ఈదోషము క్రైస్తవులయందకుడ నున్నది. తిరువాన్కూరునందు క్రైస్తవులు అస్పృశ్యతను పాటించుచున్నారని క్రైస్తవులలేవారై నిగ్రుకలిగించుచున్నది. ఇదికేవలము మానవోధరణప్రయత్నము. ఏమతమునకు చేరినవారైనను సరే యీవిధి భూమిలో నుండరాదు.

క్రీస్తుజీవితమునందలి కొన్ని అంశములు నాకు నువ్వుగలకు వచ్చుచున్నవి. నిజమేమోబడిన క్రీస్తునిగ్రహము నాకండ్లకు గోచరుగుచున్నది. ఘోరముగనాథ అనభించుచు నీవి వక్షితునియిచ్చుచున్న క్రీస్తు జనసామాన్యమునై నాకు ప్రేమగలదని చెప్పెనున్నాడు. శిలువమీదనుండినాకు నాకీట్లు చెప్పెను ఇచ్చితిని—నేను మీకోరకు ఏమిచేయున్నాను? నాప్రాణము నా మీకు ఆర్పించుచున్నాను. నాకక్షమగు మీకు ధాకపోయెనున్నాను. మీరునాకోరకు ఏమిచేయుదురు. మీరొకటిద వానికోరకు ఇట్లు చేయులిగిన నన్నుత్పీ పించిన వారయ్యెదర. నాకోరకు ఇట్లుచేసినవారయ్యెదరు.”

ఈ దేశమునందు ఈ లోపములు సంపూర్ణముగ తొలగి పోవలయునని ప్రార్థించున్నాను. కాలము గడచుకొలది, అంత మొందుట లేదు. మహాప్రభావానువలె దయాసముద్రము పొంగి నిచ్చినట్లు మానసానభూతియను అనుభవ న్యమింది దయాపరిపూర్ణముగ తుణకాలమున ఈ లోపము అంతమొందవలయునని ప్రార్థించుచున్నాను. పరిమేళ్యుడు ఆనంద్రహింను గాక!

శుద్ధస్వదేశి బెంగులూరు - మేలు పట్టుచీరలు

జరిగెలిరలు, కిరగలు, రవికలు, దమాళ్లు, దాకడీలు, పొవళ్లు, సాబాబాకెట్లు రద్దలు, గొనుకడ్డలు మొదలగునవి పురమాపిగా మేలురకం పట్టుతో చిలకపచ్చ, కనుపుపచ్చ, ఎఱుపు, రోహ, అకాశవర్ణం, అరంజరంగు, మేఘవర్ణం, కాకిరంగు, నెమలిరంగు మొదలగు రంగులలో వారివారి అర్హత కేరతు తయారుచేసి పంపెదము.

చాయకు గార్హరంట్:—ఒకసారి అర్హతయిచ్చినవాంకితవృత్తి ఎన్నడును మాకే అర్హతపంపుదురు.

వివరములకు తొలిగురు విలాసమునకు ప్రాయశతెను.

పోస్టు బాక్సు నెంబరు 55.

మాకం సుబ్బగౌరు శెట్టి అండు బ్రదర్స్,

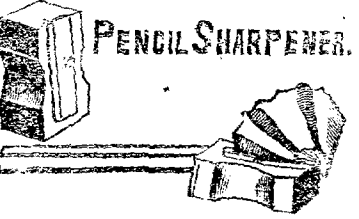
పట్టుచిలి వర్తకులు, బాక్, బెంగులూరునడి,

జర్నల్ పెన్సిల్ షార్పనర్

అందరికీ

ఉపయోగమైనది

జతి 1-కి ధర రూ 1-0-0

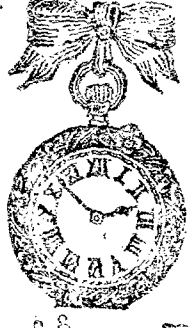
ఉజును 1-కి ధర రూ 5-0-0

వై నాటికి ప్రత్యేకపు కత్తులుగలవు ఉజును ధర రూ 0-0-0

జర్నల్ కొరములు పెక్కు
సానునై మెట్టి కేసులో ఉంచబడియున్నది. 1-కి ధర రూ 1-0-0, ఉజును ధర రూ 12-0-0
బాలియనాయకుల బ్రాహ్మణ్ బొమ్మలు 12 పెక్కు ధర రూ 1-0-0, ఉజును ధర రూ 12-0-0
విచ్చర్ బొమ్మకాయలు లాసీయన్ ఉజును 1-కి ధర రూ 0-0-0, 100 పెక్కు బొమ్మకాయలు పట్టుచిలి ఉజును రూ 1-0-0
స్వదేశి శేవలెక్ బొమ్మక (బెంగులూరు) బుడి 1-కి ధర రూ 0-10-0. ఏ. పి. చార్లీ ప్రత్యేకము.

SIMPLEX TRADING & Co., Exporters & Importers, G. T. MADRAS.

మనోల్లాసిని

లేడి అండ్ బెస్టిల్ మెన్ గెడింగారము
ఈ గడియారము

ఇది అత్యుత్కృష్టము, గానము నుత్పత్తియందు పరిమళముగలదు. ఇట్లు గాత్ర ప్రేతలచే కనిపెట్టబడి, మిగుల అందము కల్గించు సాధనమిదియొక్కటియే. ఎట్టి దురదృష్టంక సమయమునను, మార్మత్తిత్వమున కరిగినప్పుడు మనము తల్లి, యా దివ్యునిగా మనము నాగర్పించుటకు మానవు.

మరొకరముగ, కాలమును సరిగ్గా చూపింపు తగినది.
బ్రోచిల్లు 6-0-0
బ్రోచిలేక 5-8-0

మ్యా నేజరు-రవీనా అండ్ కో,

పోస్టుబాక్సు, నెం 1249 బరు, మద్రాసు.

పైనుబిల్లు

గిల్ వాలాంగారి ప్రకటనము

నేను గంగావారి గారును కలసి కావించిన ప్రతిపక్షము
కు ఇండియా ప్రభుత్వమువా రొసగిన జవాబు వైస్రాయి
గారి సుసంకల్పచర్యవలన సంభవించిన యశంభవములను, మరియు
పొందుచున్నది. ప్రస్తుతము విచారణీయాంశము బిల్లు మంచిగా
చెట్టగాయని కాదు, సంస్కరణముల ప్రకారము కార్యనిర్వహ
ణమును జేయు ప్రభుత్వమునకు కాననసభలకు సెట్టిసంబంధము
కలదు? అనునదియే. వైస్రాయిగారు తమ యసాధారణాధి
కారము వినియోగించి బిల్లును ధర్మిచై జేయుటవలన కార్యాచర
ణములో కలుగుతప్పులను విషయమై ప్రభుత్వమువా రేమియు
గమ్యాధాని మెనుగట్టలేదు. ఆ సెంట్రీబిల్లును నిరాకరించిన 24 గం
టలలోపలనే గయసాయిగారు ఆ సెంట్రీగారి ముఖ్యనాయక
కులను విచారింపకయే బిల్లును ఆడివారమునాడు ధర్మిచై జేసిరి.
అందుచే ఆ సెంట్రీవారిలో గమ్యాధానము కరుగుట
యశంభవ మయ్యెను. వైస్రాయిగారి సర్టిఫికేషన్ నిలిచియు
న్నంతవఱకును ఆ సెంట్రీవారు తమ ఆత్మగౌరవము భగ్నము
గావించితిగినకుండ బిల్లు నంగీకరింపజాలరైరి. వైస్రాయిగారు
క్రొందజేసినమే ధర్మిఫికేటు నొసగి మరియు దానిని రద్దుగావించి
తమ ప్రతిపక్ష భంగము కల్పించుకొనుట కంగీకరింపరయిరి.
అందుచే ఆ సెంట్రీవారి నిరాకరణము గాక వైస్రాయిగారి యనా
లోచిత చర్యయే యీ యశంభవమునకు గారణభూతమైనది.
ఆ సెంట్రీవారు బిల్లు నంగీకరింతుమని నిశ్చయముగ వాగ్దానమియ
నిన సభలను తిరుగ నుమానేకము గావించి బిల్లును
తిరుగ ప్రవేశపెట్టుట ప్రయోజనకూన్య
మని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన విషయ మేమాత్రమును
నచ్చుటలేదు తిగిన యాధారముల నన్నిటిని పరిశీలించి పునర్వి
మర్శనము గావించుమని వాగ్దానము నొసగవలసి యుండినట్లే
యొసగిడివారము కాని ఏ సమజమును లేకుండ బిల్లును పూర్తిగా
నంగీకరింతుమని బాధ్యతగల యే సభయు వాగ్దాన మొసగనే
దురు. ఈ విషయమును ప్రభుత్వముచేయి జైగనండును. ఆ బిల్లు
ను పునఃపక్షదే నిరాకరించి యుండవినో కొన్ని సమజాల కవ
కాక ముండేది. కాని బహిరంగముగ బరుగు రాజకీయకింత్రి
ములలో నొక్కొకప్పు డిట్టి యాపూర్వములగు లాభములు కలు
గుచునేయుండును గాన నందులకై నే నేమియు చింతింపను.
వైస్రాయిగారు వలంబించిన చర్యవలన కాననసభల నిష్పూరితా
జనము లనుభావము జనులలో నుదయించును. అందుచే ప్రతిభా
కాంక్షల గభలలోనికెరాకు. వైస్రాయిగారు తిరిగి తమ యసా
ధారణాధికారమును వినియోగించినచో ఆ సెంట్రీవారును తమ
యాధికారముల నన్నిటిని వినియోగించెదరు, అందువలన కలుగు
ఫలితములను సర్కారువారికి సంతోషమును గాని కష్టమరసాల
భ్యమును గాని గూర్చుకాలవు.

క్ర. స్థ. నియోగి గారు

సంగారాధి గివ్వాలాగాన ప్రకటనమునను జవాబుగా ప్రభుత్వమువారు పాపము ఏమిట్రమును నచ్చని ప్రకటనము గా నిందిచారు. సంధిపరతులవలననే గాక నిజగౌరవసంగతులైనా యొకాడ ప్రభుత్వమువారు నిర్దుష్ట పూర్వము జేసినవచ్చెనని ప్రకటనమున తెన్నీ సార్లు తెప్పియవ్వారు. నేను సంస్థానాధీశులతో సక్కరువారు గావించిన సంఘటనన్నిటిని జూచితని గాని నై యూహాకెట్టి యాధారమును గనబట్టదు. ప్రజలకుగాని కానననభ్యులకుగాని తెలుపదగని రహస్యపు సంఘటనను ఈ ప్రకటన మొంతయు నపోహజనకమును సత్యదానిమునై యున్నది. కాని రాజకుమారులకు సాధారణముగ సంక్షేమ మొనగెద మని చెప్పిన వరతులొనే యాబిల్లు కలన నొనగటను సంగతులు మంతర్భేదముగ నున్న దనవచ్చును. అందుకు జవాబుగా నేమనదై నిట్టి వ్యాఖ్యానము గావించుట కిదిగో ప్రభుపర్యాయము లేక 1910-వ సం॥ ప్రెస్ అక్టవ్ పూర్వమువరకు నీయసందర్భములు ప్రభుత్వమువారికి గోచరింపనే లేగా యనియు బ్రష్టించుచున్నాను. సంధి పరతుల ప్రకంప యంతటితో బాలును.

కౌరవము | పంశన

ఇక భూస్వముమాట యిచ్చి యుంటుంటే గౌరవము నిలిపి
కొనుటపై నిల్లును పాపము జేయవలసినగచ్చిన దను విషయమును
నివారించెదము. 1921 డిసెంబరు 24ననభిలాషై ప్రాచీన
గారు "వైస్ అట్టర్నడగుచో రాజకుమారుల కేంద్రయొకరినిసంతుష
మునుగుమార్గము పర్యాయతిని విచారింపవలెనని చెప్పినమాట నిజ
జే. ఈయంపన్యానము కి నేటిది జరిగెను. తరువాత 15 వ డి
సెంబరు కేంద్రీ 5వ విశ్వంబుగారు వ్రెసు అట్టసు రద్దు గానింప
వనుభవేమనుందర్భమున "వైస్ లాగ్ మిటివారి సలహాలను ప్రభు
త్వమువారు భూత్తిగా నామోదించితిమని తెలిపి. నిజముగా
వై ప్రాచీన గా రూపించిన యాశ్చర్యంబుల నీసందర్భమున వెలి
పుచ్చియుండవలసినది. అట్లుచేయక ఇంకేమాలగ్యముగ నీ సు
చిత్తిగ కాననున ప్రజేకే పెట్టువలయును. నీసంగిరా నీలేరు. వెయ్య

పవన్యస మొసననతరవాత రెండు నెలలకు వైస్రాయిగారు ఢిల్లీలో జరిగిన రాజకుమారసభలో తా మినిషియరును సమీక్షిస్తూ తో విచారించుచుంటే మని తెల్పిరి. తరువాత నీరంగత్వము 5 వ డిసెంబరు తేదీని వైస్రాయిగారు రాజకుమారులను సంరక్షణ మొసగుటకై శాసనము గానింపవలెనని పరిశీరి, దీనిని బట్టి సభకులు బిల్లును పరిశీలించి విమర్శించి సర్పించు నవకాశము నెత్తుచుని వైస్రాయిగారు వాదానమొసగిరి. తాని యిట్టియవకాశము లభించులోపలనే వైస్రాయిగారు ప్రభుత్వ వారు బిల్లును ప్రవేశ పెట్టుటకు నిశ్చయించిరి తెలిపిరి. 1921 వ సం॥ నవంబరు 7 తేదీని రాజకుమార సభలో వైస్రాయిగారు రాజకుమారుల కేమియు నిశ్చితవాదాన మొసగియుండలేదు. సంగమతులను సంక్షప్తవిధముగ దోచునలేదు. ఇక నెప్పుడు ప్రభుత్వమువారు రాజకుమారులకు వాదానమొసగిరి?

కొత్తవిపరములు

చాలినిన్ని వివరములు తెలియకపోవుటచే ప్రెస్ లా కమిటీవారు రాష్ట్రమారులకు సంగతులు మొసగ లేదనియు, అసం తరము క్రొత్తవిధములు బహుళములు చేసి కాసనము గావింపబడి నయుచెప్పబడినది. ప్రెస్ లా కమిటీవారియెదుటగర్ బాక్ వుద్దగారిచ్చినసాక్ష్యమునుబట్టియే చాలమందిసంస్థానాధికులు సాక్ష్య మియ్యకుండిన తేలివది. అట్టిచో వారికప్రతిభూలముగ తీర్పనగునటు సమంజసమే. అప్పటికే చాలవివరములు తెలుపబడ దగినది యుక్తును తెలుపబడలేదని తేలుచున్నది. క్రబాప్రతినిధి సంఘమనదగు కాసనసభకంగిరావన్న మగు నీవర్య నలంబించుట కన్న ప్రెస్ లా కమిటీని తిరిగి విచారించినచో బాగుండెడివి. క్రొత్తవివరములు దొరకినవని చెప్పుచు వానిని ప్రెస్ లా కమిటీ వారి యెదుటగాని కాసనసభ్యులయెదుటగాని పెట్టకపోవుట సమంజసముకాదు. అట్లయ్యను కాసనసభ బిల్లు సంగీకరింపలేదని సర్కారువారు సభను బాధ్యతారహితమని నిందించుచున్నది.

సంపదాయ ప్రసంశ

అపొల్లినాథు గవర్నమెంటు బిల్లును నిరాకరించుట
సంపదాయవిరుద్ధ మని తెలుపబడినది పార్లమెంటులో
మొదటిసారి బిల్లును చదువుట లాంఛనమాత్రమే రెండవసారి
చదువునప్పుడే చర్చ ప్రారంభమగును. మన కానసభలలో
బిల్లును ప్రవేశపెట్టు సభ్యులును ఖండించు సభ్యులును
మాత్రమే యాపత్వాసముల నొనగవలెనను నియము నతిక్రష్టగా
పాటించుచున్నాము పార్లమెంటు ఆచారము ననుసరింపదలచి
నంతవరకు ఇండియా కానసభలలో బిల్లును మొదటి సారి
చదువునప్పుడే సభ్యుల యాదరమునకు విడువబడి యుండును.
గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా ఆక్ట 676 కు నియమమునకై స్రా
యిగారికి స్పీకర్ జేయు నధికారమును కానస సభ్యులకు ప్రభు
త్వపు బిల్లును మొట్టమొదటనే ప్రోసీనరును నధికారమును నొ
సగుచున్నది. కామన్న సభలో మొదటిపర్యాయమే బిల్లు నిరా
కరింపబడినప్పుడు మర్రితులు రాజీనామా వచ్చింటు లదామా
రణము గలదు. అట్టిస్థితి యిప్పుడు పార్లమెంటులో జరుగుటకు
వీలు లేదు. మొదటిసారి బిల్లు చదువుట లాంఛన మా
త్రమేయునది. ఇతర దేశముల యాచారమునకు దీనికి సంబంధము
గల్గింపజనదు. ఎన్నికలవలన విచ్చిగమర్చు లధిక సంఖ్యకు
బలము కలిగియుండును. అందుచే ప్రభుత్వపుబిల్లు ఓడిపోవుటయు
ఇచ్చట జల్లు గాదు. ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహకవర్గము కాశ్య
యగా నుండును. వారు ఎన్నుకొనబడిన సభ్యుల సాయముతో
కానసముల గానింతురు. అట్టికానససభ్యులు ప్రభుత్వపుబిల్లు
నిరాకరించి కవుడై స్రాయిగారు తమ యసారణాధికారమును
వినియోగించెదరు.

విచారింపబనిలేదు

ఎన్నుకొనబడిన కాననసభ్యులు తిమ్మ నెన్నుకొన్నవా
 కల్పిచాయకులు లగుకాననముల నికారించుటభావ్యము. ఈ
 దేశ ప్రతిపాలనమునకు బాధ్యులగు కైఫ్రాయిగారికి తమయిన
 ధారిజాధికారులను వివరముగింపక తప్పనని తోచినది యి
 పక్షములవారును విచారించ బనిలేదు. సర్కారువారిలో నను
 ధానము కానియెవ్వరొకరియైనను పాపములు జూపించుచు నా
 విక్రమము చరిత్రాచరి, గిష్వాలాగార్లు పదునాకురది నాక
 తముంగి కార్తవ్యముగ కన్పించుటలేదు. కాని యిట్టి యుపా
 యోగిరముల నవ్వనప్రభు ప్రయోగించుట ప్రమాదప్రసాదిత
 తోములలో సమాజమే.

నూ ర క పు బ జా రు

క రాచినండి వచ్చిన విట్టులు, ఆహారపదార్థము లమ
దము వల్ల నున్న, బిల్లుల యమృతము చేరను బజారు సీరము
సే యున్నది. కలకత్తా గూడ యీ బజారునకే గమయిపడ
చున్నది.

బొంబాయి శాసనసభ

పూనా, అక్టోబరు 7:—విదపతి సమావేశమున నిత
 మిత్రసంఖ్య వచ్చుటచే చాల కష్టమయ్యెను. సర్ ఇబ్రహీం
 రహీమాబుల్లాగారు నితమిత్రసంఖ్యను తెచ్చుటకు చాలకష్టపడి
 మొదటివారి సోదీసోయి రెండవవారి జయమొందిరి. ఫలహార
 పు గడలలో నుండిన సభ్యులబలిమాలి నితమిత్రసంఖ్యదెచ్చిరి.
 అనధికారిపు తీర్మానములు వర్ధింపబడియె . బీహారు రా
 రాగ్యసము న్ను వారివిషయమై అధికారసభ్యు లెక్కువగ
 నున్న సంఘమునియమించి విచారి పవలయునని యంతకుముందు
 నియమించిన సంఘమాన అధికారు లెక్కువగనుండినియు సర్వే
 గారు తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి
 అయిన కొంతరిదవుదాని విషయమైమాచ్చటించి యుపసహరించు
 కొనిరి. అహమ్మదాబాదు రావుబహదూరు నీలకంఠముగాను,
 గార్నమెంటు ఉద్యోగిగల విజ్ఞేయమై యొకతీర్మానమును
 పాదించగా త్రుభుక్తియును రాజాచించుచున్న గని తెలిసి
 యుపసహరించుకొనిరి.

ఇదేవుగాను వదిలనంతస్వమునకును ప్రభుకౌన్సిలముల
ప్రావూజేతరులకునుహాస్టాల్లకు నియ్యరలయుననిత్యావము
పపాదించగా ప్రభుకౌన్సిలవారికెప్పుడు కర్తవ్యరేకంపబడెను
సమ్యక్తికడగా 33 కృతిరెకమును 11 గు రనుకూలమును
సమ్యక్తుల నిచ్చితి.

బాట్లవాళా గారు మామిడిన్ను ఎక్కువచేసిన విషయము ప్రహసనము లన్నియు కాననగళిలో హెచ్చరింప బడవలయునని యాపహాసించగా అర్థి క కా ఖా మం త్రి ఆ ట్లు చేయుట చాలకష్టమని చెప్పి దానివిషయము చర్చకాపిం బొగని నుడివిరి.

త్రానేనీ గాన నెకండే పాదకాలలకు సమాధు వేతన ముల తిక్కింపగాదేదని యుపపాదించగా ఒక ఘంటాసేపు చాల చచ్చుచు గెను. కాని ఒప్పువలె అది నియమవ్యతిరేకమని త్రానే తైచిరి, నడ ముగిసినది. తిరిగి డిసెంబరు 4-న తారీఖున బొంబాయిలో సమావేశ మగును.

తాముదార్ సభ

లక్కో, అక్కోబరు 7:—లక్కో సగరమున తాలూకు దా
రుల యొక్కయు జమీనుదారుల యొక్కయు సభ జరపబ
డును. అప్పుడు సంయుక్తకాన్ఫరెన్సుల సభ్యులు బిల్లుని
యమై చర్చ జరపబడును. బిల్లుపట్ల చాలభేదాభిప్రాయములు
న్నయివి. కాననసభయందలి దీనినియును చర్చ వనంబు అర
వతారీఘ సారాంశమగును.

உயிர் உயிர்

కలకత్తా, ఆగ్స్ట్. 8. — కేర ప్రభువుగారు ఆముగత
 ర్నయగ నియమింపబడుటచే బంగాళా కార్యనిర్వాహకసభ్యత్వ
 మునకు రాజీనామా సమర్పించిరి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.
 జే. డోనాల్డుగారు వారిస్టానుమున కొంతకాల మాండుసిట్ల క్షురని
 య్యబడినది.

సర్ జాకేరు గారు మధ్యాహ్నము కలకత్తానుండి
పిల్లాంగునకు బయలుదేరిరి.

మూలానువిషయమేనసభ

హైదర్ బాదు (సింధు). అక్టోబరు 7:— ముల్తానాజిల్లా
లందు పాల్గొన్న మహమ్మదీయతరగతమునాటి టింబియన్
చాలచట్టవిరుద్ధమైన దనియు, అక్రమమనియు, తీర్మానించుచు
నిశ్చయము చేసుకుంటున్నట్లు యొక కమిటీ యేర్పాటుచేయుచు నొక
బహిరంగ సభ జరుపబడెను.

వింటురుటను యూత

పేసావరు, అష్టోబరు. 7:— వింటరుటను గారు అష్టోబరు
1 చారీసునుండి 6వ తారీకువరకు ఎల్ల రాజ్యములను గుంపరించి
తమ కాలమును సమంజసముగా నేగడపిరి 4వ తారీకు రకు భావో
టు భానటో చిరాజ్యముల చూచిరి. 5 తారీకున పేసావరున
సాధ్యమైనంతవరకు తిలకించిరి. 6 వ లేదీయడయను కైబరు
కనుచు చూడబోయిరి. త్రోవలో సాధ్యమైనంతవరకు అధికారా
నధికారా సభ్యులలో ముచ్చటించుచు నేయుండిరి. ఈరని
యాత్ర రహస్యమైన కారణమున అగ్రమున లెక్కలు నిత్యంక
చోయిరి.

కాబూలున తంత్రివా ర

అండ్లయ ప్రాంతములనుండి టోక్లనున కాబూలునకు
 తిరిగివేయటకు చాలప్యత్నములు సలిపబడుచున్నయది.
 ఇన్నిరోజులు క్రమముగా జరుగుచున్న తపాలాయంత్రో వాయు
 వార్తలగుండానో సమాచారము లందటలసి ఉండెను.

ప్రాచీన గ్రంథాలయములు

హిందూ దేశము

[యాత్రగిరి లక్ష్మి వెంకటరమణగారు]

పూర్వము భరతీంద్రమున గ్రంథాలయములందెదియు వానినీతియు కనగొనుటకు దేశచరిత్రపై నుపదృష్టింప ప్రసరింప జేయుట మిక్కిలి యావశ్యకము. క్రీస్తుకు పండువల సంవత్సరములకు పూర్వము ఆర్యులు మనదేశమున ప్రవేశించినది మొదలు క్రీ. శ. 1200 సంవత్సరములవరకు నుండిన కాలమునకును హిందూమహాయాగముని చరిత్రకారులు పేరుతురు. ఈమహాయాగము వనే ఆర్యులు తమ ప్రతిభను కనబరిచి యుండిరి. చరిత్రకారులు హిందూ మహాయాగమును అందుదురుగములుగా విభజించి యున్నారు. ఈ యాగముల చరిత్రకు ఆయా కాలములను వెలురచిన ఋగ్వేదము, యజుర్వేదము, సామవేదములు, విశ్వకేయ తైత్తిరీయాది బ్రాహ్మణములు, రామాదణ ఋషభరేతి హాసంబులు, కల్పవృక్షములు, వ్యాకరణ సూత్రములు, వద్దేవన మాత్రములు, వాక్యభర్తృగ్రంథములు, కావ్యములు, గీత చిహ యాత్రికుల వ్రాసినవి అధారములై యున్నవి. మొత్తముమై హిందూమహాయాగ చరిత్రకంఠకు గ్రంథములే ముఖ్యధారములు. అందులకు మహామహాయాగమున కలిగిన యుత్కృష్టభాషాభి అన్యోన్యమిది మనవింపవచ్చును. గ్రంథములకు గ్రంథాలయములకు వ్యవసంబంధము గలదు.

మనమహాయాగము విజ్ఞానమును లిపిసహాయము లేక ఆర్యులకు వత్సరములు సంక్షోభించితిండి కొడుకునకు వేదపన్నములు పంఠ పెప్పయిందెను. తైత్తిరీయాగము వాటినుండియు గురుకుల వానము ప్రాంధ్రమయినది. దీని యొగ్గడినది మొదలు ముద్రాణా యంత్రములు వచ్చువరకు మనపూర్వ లలితమనది భూగర్భశత్రు ములూదను, తాటాములు బట్టుల కొయ్యలకలక రాగిచతులు పెండిలేకులు కలలమై వ్రాయుచుండిరి. దక్షిణ హిందూదేశమున విశేషముగా తాటాకుల నుపయోగించుండిరి. పదిహేనువందల సంవత్సరముల కిండుట వ్రాయబడిన భూస్థరపత్రములు మనకు లభించియున్నవి. ప్రాచీన తాళపత్రగ్రంథములందు గానించు ముత్యములబోలు నక్కరముల గాంచిన పూర్వములకు గ్రంథములందు గల యభిమానమును పాఠ వ్రాయుటకు పడిన శ్రమయు మనకు తెలియగలదు.

ఆర్యవృత్తిగ్రంథపులకాలమున కాజగరులందున వేదాలయములందును గ్రంథాలయములు నెలకొల్పబడి పండితుల కొక కుట్రయొగపడినది, అసోకునికాలమునుండి తొమ్మిదవ శతాబ్దమువరకును వాఙ్మయ జైనులు తమవిహారములందును వతములందును గ్రంథాలయముల స్థాపించి వాద్యులకావ్యపన చేయుచుండిరి. ఆకాలముననే కొన్ని విశ్వవిద్యాలయములు సర్వకళాశాలలు నెలసి వాని కనుబంధముగా విభాగితమైన పుస్తకాగారములు చేర్చబడినవి. నేడ కాలమునుండి నేటివరకున కాళిపట్టణము బ్రాహ్మణవిద్య కాటపట్టయియుండి విద్యాపోషణమున దగ్గరగల్గిత వహించియున్నది. క్రీ. శ. ఆరవశతాబ్దమున తమిళవిద్యవిద్యాలయము మిక్కిలి ఖ్యాతి జెందియుండెను. ఆకళాశాలయందు పదియావదిభము లగు కళలు బోధింప బడుచుండెడివి. అమరావతికళాశాలయందు బ్రాహ్మణ వాక్యాది భర్తృశాస్త్రములు నేర్పబడుచుండినవి. ఈ కళాశాలయందు శిష్యునియటకు చిహ్నబర్మాసినహారాది కళములనుండి విద్యాభ్యుదయ వచ్చుచుండిరి. మాహాళక్వివిద్యాలయము వాఙ్మలకు మిక్కిలి ప్రయోజనకరముగా నుండినది. ప్రాచీన విశ్వవిద్యాలయములన్నిటిలోనెల్లవా విశ్వవిద్యాలయము మిక్కిలి ఖ్యాతి కహించెను. దీనియందు విద్యుభ్యసించుటకు అసియాఖండమునం దన్నిప్రాంతములనుండియు విద్యార్థులు వచ్చుచుండిరి. విశ్వవిద్యాలయభవనములు అనేకమై ప్రదేశముల వానించి యుండినది. ఎల్లపుడను పదివేలవందల విద్యార్థులు విద్య సభ్యులగుచుండిరి. విద్యార్థులకు భోజనాదికసతులు ఉచితముగా వసగలడుచుండెను. రోజొకది యగు నెనిమిదిఅంతస్తుల మేద నై యప్రతిమాన మగు పుస్తకభాండాగారము నెలకొల్పబడి యుండినది. ఈ విశ్వవిద్యాలయము వాద్యులకుతోపాటు క్రమముగా తీసిందినది. వాఙ్మయ కొన్నిగ్రంథములు టిటెలు నకు గొనిపోయిరి. చిహ యాత్రికుడగు హియూసీశాస్త్రిగారు 1871 గ్రంథములకు స్వదేశమునకు గొనిపోయియున్నారు. కొన్ని వాద్యులగ్రంథములు హిందూమతలోధావలచే నాశముగావించ బడినవి.

పిమ్మట మరల హిందువులు గ్రంథసంపాదన ప్రారంభించిరి. ఆగ్రంథముల నన్నిటిని మహామృదీయులు పడనొకడు మొదలు ఇదునైదవ శతాబ్దమువరకు పూర్తిగా నాశము గావించిరి. విక్రమశిల, ఉదంతపుర విశ్వవిద్యాలయములు మహామృదీయులచే నాశము గావించబడినవి. ఉదంతపుర విశ్వవిద్య

లయమున ప్రతీప్రయయన పుస్తకభాండాగార ముండినది. తిరిగి అక్కరు, టెంకజేలు మొదలగు మొగలాయి చక్రవర్తులకాలమున చాలాగ్రంథములు దీక్షికి చేర్చబడినవి. మొగలాయిరాజ్య వివాదముతో దేశ మరాజకయగుచుది. ఆకాలమున పాశ్చాత్యుల నేకులు దేశమున ప్రవేశించి భరతీంద్రమున గల గ్రంథములదా యములకును స్వదేశములకు గొనిపోయిరి. ప్రస్తుతము సంస్కృత గ్రంథములు, లండను బ్రిటిషు మ్యూజియములోను పారిసు సేష నలు లైబ్రరీలోను, బర్లిను రాయలు లైబ్రరీలోను విశేషముగా నున్నవి. మొత్తములకు ఋగ్వేదమును అసంధగనపతిమహారాజునచోయమున, అప్పొత్తిచెను. స్వామి దయానందపరస్వతి గారు ఆర్యులు వేదమును జర్మనీనుండి కొనితెచ్చుచుండును మనకు గల్గింతరము లేకపోయెను.

ప్రస్తుతము హిందూదేశమునందును కొన్ని స్థలములలో సంస్కృతగ్రంథములు కలవు. కలకత్తా సంస్కృతికళాశాలలో 1852 ముదితగ్రంథములును, 2789 వ్రాతప్రతులును కలవు. వ్రాతప్రతులలో, పదునాల్గవ శతాబ్దమున వ్రాయబడినవికాద గలవు. తెంగాలు ఏషియాటికు సొసైటీ పుస్తకభాండాగారమున పదిహేనువేల అచ్చుప్రతులును, 9500 అరబికు పెరిషి యక వ్రాతప్రతులును కలవు. బాంబాయిలోని ఏషియాటికు సొసైటీవారి పుస్తకభాండాగారమున నలువదివేల అచ్చుగంపుటములును, 200 వ్రాతప్రతులును కలవు. టిప్పూనులందు గ్రంథాలయమున నెలవేల వ్రాతప్రతు లుండినవి. ఆది బ్రిటిషువారి కేకులలో బడినవి. వీనికి వార్లను మూర్ఖు అనునాయన గ్రంథ వాచునది తియారచేసి 1809 నుండి కేంద్రిడ్జిలో ప్రకటించెను. ఈ గ్రంథములలో కొన్ని ఇంగ్లండులోని గ్రంథాలయముల కొరకుబడినవి. కిక్కినవి విలియంకోటలో భద్రపరుకబడినవి. 1856 లో అమోధ్యరాజు గ్రంథాగారము నైసికుల వంటకట్టెల క్రింద నుపయోగపడినది. కొన్నిగ్రంథములు వేలము చేయబడినవి. వేలములో చాలాగ్రంథములు తెంగాలు ఏషియాటికు సొసైటీవారు కొనిరి. ప్రకృతము మనదేశమున గల ప్రాచీనగ్రంథాగారములలో ప్రతీప్రయయనది తొంభాత్రు గ్రంథాలయము. ఈగ్రంథాలయము తెనుగునాయకులచే పదిహేదవశతాబ్ద ప్రారంభమున స్థాపింపబడినది. వానిలోనున్న సంస్కృతగ్రంథములు తెనుగులిపితో వ్రాయబడి యున్నవి. పది నెనిమిదవ శతాబ్దమున మహావాప్తుల ఈ గ్రంథాలయము నభివృద్ధి గావించిరి. ప్రస్తుతము దేశవాగరము, సందివాగరము, తెలుగు, కన్నడము, గుర్జి, మళయాళము, బంగాళము, పంజాబీ ఉరియా భాషలయందు వ్రాయబడిన పదునెనిమిదవేల వ్రాతప్రతు లున్నవి. వికసిత, కాశ్మీరము, నేపాలము సంస్థానములలో నప్పటికి ప్రాచ్య లిఖిత గ్రంథాగారములు కలవు.

అంగ్లేయపాలనము లభించిన పిమ్మట గ్రంథాలయములు తిరిగి తలయెత్త సాగెను. 1868 నుండి మొదలు 1922 వరకు ప్రాచీనగ్రంథ సంపాదన విషయమున గన్ను మెంటు వారు పనునాల్గు లక్షల రూప్యములను ఖర్చుపరచి యున్నారు. 1918 నుండి ప్రభువు హిందూదేశగ్రంథ భాండాగార ప్రతినిధుల సభ సమావేశపరచి యున్నారు. కలకత్తా నగరమున ప్రభుత్వముచే ఇంపీరియలు లైబ్రరీ స్థాపింపబడినది. మనదేశమున ప్రస్తుతము గల గ్రంథాలయములలో అగ్రగణ్యము. దానయిండుడు గ్రంథముల సంఖ్య తేల్చబడిలేదు. సేన స్వయముగా నీ గ్రంథాలయమును దర్శించితిని. ప్రస్తుతభవనము యంతమాశ్రయము చాలదు. కొలదివత్సరములనుండి ఈ గ్రంథాలయములోని కొలదిభాగము మాత్రము సర్వజనుల కుపయోగముగా చేయబడినది.

1918-1919 సంవత్సరమున 18,882 విద్యుదల గ్రంథాలయము నుపయోగించిరి. 47,911 రూప్యములు వ్యయమైనవి. ఆనగరమున ప్రవలచే స్థాపింపబడినది చెంబున్నది. వైతన్య పుస్తక భాండాగారము 500 చందానామలతోను, పదివేల పాత్రములతోను, 150 వార్తాపత్రికలతోను విలంబియున్నది. వత్సరమునకు లక్షయేబదివేల రుద్రులకు నాశించుచున్నది. కావ్యోపేషనువారు ప్రతివత్సరము 500 రూప్యములు వివాళ మొనరుచున్నారు. రెండవది రామమోహన గ్రంథాలయము.

మదరాసు నగరమున క్యానిమెరాగ్రంథాలయము 1887 సంవత్సరమున స్థాపింపబడినది. ప్రతివత్సరమును 20 వేలకు నై గా చదువు లీ గ్రంథాలయము నుపయోగించుచు న్నారు. 1921-22 సంవత్సరమున 866 గ్రంథములు నూతనముగా చేర్చబడినవి. వ్రాసు దొంగలచే ప్రాచ్య శిఖిత గ్రంథాగార మొందు స్థాపింపబడియున్నది. దీనియందు ఆది ప్రాచీనగ్రంథములదాములు కలదు. కొలది వత్సరములనుండి ఈగ్రంథాలయ పతీమున ప్రాచీనగ్రంథ సంపాదనకై కొంత సిద్ధునిది యేర్పాటుగావించియున్నారు. వీరు యిదివరకే కొన్నిటి జిల్లాలు తిరిగి నుమాగు ఆరువేల అమూల్య గ్రంథములను సంపాదించియుండిరి. ఇది గాక యూనివర్సిటీగ్రంథాలయ

మున్నది. ఈ గ్రంథాలయము లన్నిటిని అసోవాగ్రంథాలయము చేయుటకు 1920 నుండి తలపరుచు వైతన్య గారు తీర్మానించి యున్నారు.

ప్రస్తుతము బక్కా రాష్ట్రమునందు గ్రంథాలయోద్యమము మిక్కిలి యుత్సాహమున నున్నది. కామాశి నై క్యారు పాశ్చాత్యదేశమునుండి దృఢాభిమతియొక్క ప్రాచ్యము గ్రహించి తనరాష్ట్రమున నీ యుద్యమము వ్యాపించుటకు లక్షలకొలది ఘనము వ్యయపరచున్నారు. దీని నానందముగా గొని మై నూరు ప్రభుత్వమునా జిజీవ సంపాదగ్రంథాలయముల నేర్పాటు గావించి యున్నారు. ప్రభుత్వ యాదాని క్రింద మై నూరునం దొకటియు తెగునూరునం దొకటియు సామ్యునికగ్రంథాలయములు స్థాపింపబడినవి. బాంబాయి నగరమున పరీక్షను లీగువారు 204 సంఖ్య గ్రంథాలయములను స్థాపించి పడెడ్లనుండి విద్యాదానము చేయుచున్నారు. మిల్లుకూలీలకు మాజికులంతరు ప్రదర్శనముల నులమున జ్ఞానము వేదజిల్లాచున్నారు. పూనా అవారువాదాదు సగరములును వై మాగ్నిము ననుసరించు చున్నది. పునకోట సంస్థానమువారు కూడి నీయుద్యమమునం దభిలాష చూపుచు గ్రంథాలయ సభలను చేయుచున్నారు. అంధ్రదేశమునందు ప్రజాపోషణము కలననే ఉద్యమము క్రమాభివృద్ధి జెందుచున్నది. బర్మాదేశమున రంగూను పురమందు 'బర్మాదేశ గ్రంథాలయ' మున్నది. దానియందు పెక్కు అనుబంధగ్రంథములు కాస్త్రు, వ్యాకరణ గ్రంథరాజంబులును కలవు. లక్నోకాలినారు పరిశోధనాధ్యైయి గ్రంథాలయము నుపయోగించుకొందురు. అచటి యాధునిక నూతనముగా రెండు చిన్న గ్రంథాలయములు స్థాపించినారు.

మన విరాడగణచే సరస్వతీదేవి వనదేశవానము చేయుచున్నది. ఇప్పుడైన మనము హెల్మించి మన గ్రంథరాజంబులను కాపాడుకొనుట ముఖ్యకర్తవ్యము.

మిల్లు మార్పడిములు
బాంబాయి, అక్టోబరు 7:— మహారాష్ట్ర కంపెనీ వారి స్వాధీనమున నుండిన మాధుల్, సరి సపురతబోబాల ను రెండుమిల్లులుతప్ప తక్కిన వన్నియు కంపెనీయి యిబహిం కంపెనీవారిచే మార్పడినవి.

[హిందీ పత్రిక]
రాష్ట్ర భాష
సంపాదకుడు:— ప్యూకేశ కర్క.
వివాదజనకమున వెలురచును. ఇందు ఖ్యాతిగాంచిన హిందీ విద్యాంశులయొక్క, సాహిత్య సాంఖ్య. భౌతిక, నీ సంబంధముల వ్యాసములును, కత్తె ప్రములకు నుంచి నగ పూర్వకమున కథలును ప్రకటింపబడును. మరియు నూతనము హిందీ సభ్యునించువారు కనవగునట్లు తెలుగు నుచ్చాఢ్య సహితమైన చక్కని చిన్న చిన్న కథలు గూడ ప్రకటింపబడుచుండును. ప్రకటింపబడుచుండును. కంటే ఆర్థిక సంపుట 250 నుండి 500. మాదిరిప్రతిక 1-2 అ. రి. ప్రతిక రి. పి. ద్వారా పంపబడెను.
మేనేజరు - రాష్ట్ర భాష,
(288) (జిల్లి కేసు - విదీ రామ.)

అపూర్వజ్యోతిష గ్రంథరాజము
వీనిని గురించి 28-7-21 లేదీగల "ఆంధ్రపత్రిక" యింబు వ్రాయుచున్నది "మోక్షేష్ అశ్వయుజ" ఇత్యుని సర్వజ్యోతిష యంత్రము పుస్తకమార్పిక్యము. ఇందలి శ్రుతివిషయమును ఆ యూర్వము. జ్యోతిషమగ్రలభని ప్రజలవంచించు మాయాశ్రుత పదులు, పాతకలు సమర్పించి వారు చెప్పెడు కల్పమాటలు సమ్మత మొనబోవువాటిని కల్పకరువు. ఇతరులకహాయపేమియు సక్రరలేకుండ జాతకము, జ్యోతిషశ్రుతము, మున్నగువానితో పనిలేకుండ ఏ నెల కావల కలగగల భావి ఫలములను ఎవరికట్టుకు వారు కడుసులభముగా చూచుకొనవచ్చును. అట్లు ప్రతివిషయమును ప్రతివారికిని భాగము బోధపడునట్టి యీగ్రంథరాజము అతినులభ్యమైన తెలుగులో వ్రాయబడినది. మహాకాలమును నిర్ణయించుట, మార్గదర్శనాదులను బట్టి కుట్ర కార్య ప్రాంతమునకు అనుకూలకాలనిర్ణయము, దీర్ఘజీవమునకు చేయవలసిన పనులు నిండు విశింపబడినవి. వికసనహాయ మనసగులేకుండ తెలియకలసిన విషయములన్నియు దీనియందు గలవను బతికె యొక్తిగాదు." దీనివల పోషుభువులుగాక మా కలము
ప్రేమియర్ ఎస్సెలూచకల్ పిర్,
కొండవీడు, విజాపూర్ జిల్లా

శ్రీ ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల.

మొదటి కట్టణము.

మొదటి కట్టణమున దీక్షాభివృద్ధి పర్యవేక్షకులను, బంధువులను, ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల పాలక సంఘమువారు చేయు వందన భార్యక విధి.

ఈ దీక్షాభివృద్ధి పర్యవేక్షకులను, బంధువులను, ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల పాలక సంఘమువారు చేయు వందన భార్యక విధి.

ఇది 1907 వ సంవత్సరమున ప్రతిష్ఠితమై ప్రమాణీకృతమైనది. దీక్షాభివృద్ధి పర్యవేక్షకులను, బంధువులను, ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల పాలక సంఘమువారు చేయు వందన భార్యక విధి.

కళాశాలకు సంబంధించిన కొన్ని అంశములు.

Table with 2 columns: Item description and Amount. Includes items like 'భూమి సరిదిద్ద' (4,000-0-0), 'కళాశాల విద్యార్థులకు భవనములు' (39,000-0-0), etc.

ఇతర కట్టణమున కట్టి పెట్టెలను, విద్యార్థులు:— గోదావరి జిల్లా 38, నల్గొండ 25, నెల్లూరు 12, విశాఖపట్టణము 7, కంభం 5, ఉత్తరగోదావరి 1, తిరుపతి 1, చెన్నపట్టణము 1, ఉత్తర వింధ్యపర్వతము 2, నైజామురాష్ట్రము 2, సింహాద్రిగోదావరి 2.

కళాశాలలోని పంచమవిద్యార్థులు 66

కళాశాలలో పెద్ద విద్యుత్తు:— కుంతలగిరి గాయకులను, బిల్లులు, తిరుగతి ఆధున వరుల పండితభాగమున సంభవించు, తిరుగు, హిందీ, యింగ్లీషు భాషలనున్న, చిత్రలేఖనము, గీతము, వాణిజ్యభాషలను బట్టలు, తివాళీలు, పేముడితలున్న, వడ్రం, కమ్మరం, మెకానికల్ యంత్రములగున వైరా చేతిపనులున్న ఆయుధము.

కళాశాలకు తగిన సంవత్సరమునకు సుమారు రు. 10,000 కళాశాలయొక్క సంవత్సరపు ఖర్చు సుమారు రు. 24,000

ఆంధ్రజాతీయ విద్యుత్తు,

మొదటి కట్టణమున, కార్యదర్శి, హనుమంతరామ నిధి.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల మొదటి కట్టణము, 2-10-1922 చేయూరిరామచంద్రరావు, కార్యదర్శి, పాలకసంఘము ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

చి. శ్రీనివాసరావు,

ప్ర. అధ్యక్షుడు.

శ్రీధన్వంతరిజయంతి

ఒక విన్నపము

"నిఖిలభారతీయ యాయుర్వేదమునందలము" అను నది హిందూదేశమున కంతటికిని సామాన్యముగ నెప్పుడుపడెడి యొకదాని నొకసొంతమునకు వైద్యరంగము. దీనికి హిందూదేశమునం దెల్లదలను సింహాశ్రమమున్నగు నితరదేశములందును భిక్షులు కలరు ఆయుర్వేదవిధాన మభివృద్ధి గాంచుట కయి చేయవలసిన ప్రయత్నములన్నియు సమహృదయముచే చేయవలయును. ప్రతివత్సరమున హిందూదేశమునందలి యొక్క ప్రధానపరిమళమును సమహృదయముచే సాయుర్వేదమునందు మృత్యును జరుపబడుచున్నది. ఇటీవల అనగా గతదిన ఆగష్టు 20 లో మనయాంధ్రదేశమునకు ప్రధానగరమై వెలయు రాజుసాంబాద్వరమునందు పూజా మునిసిపలు చేతనగు శ్రీఆయుర్వేద పంచాంగ పండిత కృష్ణకామ్రాజుగారు, బి.వి.గారి యాగ్రాసనాధిపత్యమునందలి నీ మహామండలపు ప్రయోగమునకు వైద్యసమైక్యము జరుపబడినది. వందలకొలది వయస్కులు దేశముయొక్క పలుభాగముల యందుండి విచ్చేసి మనవైద్యభివృద్ధికి నాశక్తికై పైకెక్కి తిర్యగములను నిశ్చయించిరి. ఆతిథ్యముల ననుసరించి శ్రీమంత్ కార్యములు త్వరలో నెఱవేర్చవలసియున్నవి. ఈ యాయుర్వేదమునందలముతో "నిఖిల భారతీయ యాయుర్వేదవిద్యాపీఠము" అను మహాకళాస్థానము మేళవించబడియున్నది. ఈ స్థానము ప్రతివత్సరమున హిందూదేశమునం దంతటను ఆయుర్వేదవైద్యపీఠములు గా వింది యందు త్తరు లగువారికి నధికారపత్రములను (డిప్లోమా), ఆయాపీఠముల యోగ్యతకు దగినట్టి బిరుదులను నొసంగి సన్మానించుచున్నది. ప్రతివత్సరమున నీ పీఠము సక్రమముగ జరుపబడుటకు వలకొలదివైద్యము నీ విద్యాపీఠముచే ఖర్చుపెట్టబడుచున్నది. ఈపీఠము జరపుటకు వలసినంతమూలధనము కావలసియున్నది. ఇదిగాక "వైద్యసమైక్యత" యను నొక మాసిక కవికృష్ణమృగమున పులిక హిందీ గిర్వాణ భాషల యందు నీ మహామండలముచే బ్రచరింపబడుచున్నది. మహామండలమునకు చందాలనొసంగి కళిలగానున్న యొక్కొకరి కిని ఈపులిక యినాముగాక బంపబడుచున్నది. పులికకు మాత్రము చందాదారులుగాక చేరువారును కలరు. కాని, యిట్టివాడ సంఖ్య మిక్కిలి తక్కువ. ఇందువలన నీపులికను జరపుటకు వలసినంత ద్రవ్యము లభ్యము గావున్నది.

వైద్యసమైక్యత ప్రధానాంశములు మూడింటికిని గాన నివేదనము జనసామాన్యముయొక్క సాహాయ్యముచేత నే సంపాదించబడవలసియున్నది. ఇదవిన కొన్ని కార్యములనుండి దీక్షాభివృద్ధిని ఆశ్రయించి కృష్ణప్రయోగమునకు భవనంతరి భిక్షులును పేరితో నొక మాసాధిపత్యము వహించుట యాచారమైయున్నది. ఈ భవనంతరి జయంతి మహాత్మ్యమునందు రెండు ప్రధానములగు వైద్యరంగములు జరుపబడుచున్నవి. అందు మొదటిది (1) ధన్వంతరిపూజ; శ్రీధన్వంతరి శ్రీమన్నారాయణుని యంత్రమును నొక యవతారమునకు యెల్లరక్షను విడిచి. అతడు ఆయుర్వేదమును, (వైద్యవిధానమును సామాన్యముగా) ప్రపంచమునకు బ్రసాదించెను. అతడు వైద్యకాస్త్రమునకు నధిపతి. కావుననే యాయుర్వేదమున కృష్ణప్రయోగమునకు శ్రీధన్వంతరిని నారాధించి యాదినమును కొనియాడుట మన కెల్లరక్షను ముఖ్యకర్తవ్యము. రెండవది (2) ధన్వంతరి భిక్షు. ఇయ్యది మిక్కిలి కృష్ణప్రయోగమునకు వైద్యరంగము. దేశమున కిట్టికిని సంబంధించినట్టి వైద్యసాధనములకు "సాయుర్వేదమునందల విద్యాపీఠములయొక్కయు, వైద్యసమైక్యత పులికయొక్కయు, అభివృద్ధికి ద్రవ్యము మిక్కిలి యావశ్యకము. అందుకొకటై ధన్వంతరి జయంతివాడు ఆయుర్వేద వైద్యులును, ఆయుర్వేదాధిపతులును వారివారికి గలిగినంతద్రవ్యసాహాయ్యము చేయవలయునని ప్రార్థించబడుచున్నాడు. ఈ హుందీ సామ్యమును చేయుటకును నేరైన వైద్యసాధనము ఉన్నచో మహామండలముయొక్క నియము (3) యను ఉపనియము క్రింద నుడిచిన మేరకు మనూలైనసామ్యములో నాల్గింటిలో మూడుపాళ్లు తమ స్థానమునందలి యాయుర్వేద భర్తసాధనమునకు వినియోగించి మిగిలినయొక్క పాటును మహామండల ప్రధానమంత్రికి బంపవలయును అట్లు కానిచో తాము ద్రవ్యమును మహామండలము కయ్యిడి ఖర్చులకు నాశక్తిక మయిన ద్రవ్యమునుమాత్రము తీసికొని మిగిలిన సామ్యంతయు దయచేసి యాకార్యాలయమునకు బంపవలయును. ఇది శాస్త్రాభివృద్ధిని, అందు ముఖ్యముగ ప్రాణిభిక్షు నొసంగుట వైద్యకాస్త్రాభివృద్ధిని, దేశము కార్య ప్రవృత్తిని గోరకు ప్రయత్నము గావున నీవిషయమునందు శ్రద్ధాభివృద్ధి కానివార కేవలము తరనియే తలంచుచున్నాను. కాన ప్రతివైద్యుడును, వైద్యభివృద్ధి అను దేశీయవిషయమైన వైద్యరంగమునకు శ్రద్ధలవారును రావలె దీక్షాభివృద్ధియనున - అనగా అక్టోబరు 9, 10, 11 తేదీలలో-ధన్వంతరి భిక్షునొసంగి, యాయుర్వేద పోషణ పుణ్యభాగ్యులగుదురు గాతమని పూర్ణవిశ్వాసము గలవాడై యున్నాడను. ఇట్టికార్యమును నెఱవేర్చుట సజ్జనులయొక్కయ, విరాళముల నొసంగి మహామండలముయొక్కయు నామములు వార్తా పులికలయందును, మహామండలము తరపున ప్రచు

ఆంధ్రహిందీప్రచారకార్యాలయ ఆయుర్వేదముపరిసిధి

Table with 2 columns: Item description and Amount. Includes items like 'ఆంధ్ర హిందీప్రచార కార్యాలయము తెరువబడినపుడు మద్రాసు కార్యాలయమువారు ఆంధ్రదేశమునండి రు 348 లు', 'మద్రాసు కార్యాలయమువారు ఆంధ్రదేశమునండి రు 348 లు', etc.

ఆంధ్రహిందీప్రచారకార్యాలయము తెరువబడినపుడు మద్రాసు కార్యాలయమువారు ఆంధ్రదేశమునండి రు 348 లు... ఆంధ్రహిందీప్రచారకార్యాలయము తెరువబడినపుడు మద్రాసు కార్యాలయమువారు ఆంధ్రదేశమునండి రు 348 లు...

రాంభర్రోసే కృష్ణసాపకుడు, ఆంధ్ర హిందీప్రచారకార్యాలయము, నెల్లూరు... ఆంధ్ర హిందీప్రచారకార్యాలయము తెరువబడినపుడు మద్రాసు కార్యాలయమువారు ఆంధ్రదేశమునండి రు 348 లు...

ఇదొకసారి చదవండి
ప్రేమపురుషులకు, రోగులకు నిరోగులకు
ప్రాణమువంటి రుచికరమైనది.

రోగోద్రవదములును, ముసలితనమును లేకుండ
బహుకాలము సుఖముతో జీవించుటయుం

దిచ్చగల వారికి

ఈ దీక్షంబు 1928 సం. ౧౦
నెల ౧౫వర
వ ద్వారా రసాయనం మొదలు ౧౬
6-8-0 (అమృతోదయము) వ్యా ౧౮.0-0

20 రులముల ద్వారా రోగులకు 20 దినములకు నిరోగు
లకు 40 దినములకు వృద్ధాప్యములను గాని, అధిక శరీరమాం
సానికి పుష్కలముల నలనగాని, ఏదైనా కఠినవ్యాధిపీడలకు గాని
శరీరముకృషించినను, అతిమృదులమైనను, ఇంద్రియములపలుకృ
ము తగ్గినను విశేషముగ శరీరపుష్టి, కాంతి, మితిలేనిబలము,
శరీరపలుకృత్యము, శక్తి, ఉత్సాహము, సుఖము, మాంసముగ
కలుగును. కుక్కమేహము, రక్తమేహము, నీలమేహము, హరి
త్రామేహము, దుర్బంధశుక్లసామము మొదలగు సాంకలము
లు, సవాయి సంకటములు ఎంత కాలమునండి పీడించుచున్నను
అతిశీఘ్రకాలములో నిర్మూల మగును. మధుమేహము, ఇంద్రి
యవృద్ధి, బహుమూత్రోగముల కుదుర్చుటయుం దీ యావధ
రాజము సుప్రసిద్ధము. ఏనుగులకును నికర్తింపక చిరకాలము
నుండి పీడించుచుండు రక్తద్రవము (కుదురురోగము) స్వేద
(పదరము (తెల్లబట్ట), ఋతుశూల (ముట్టునోప్పి), మరియు
దని నిరాశచేసికొని యుండు అన్నివిధము లగు గర్భాశయ
వ్యాధులు, మర్మస్థావ్యాధులు, అజీర్ణము, తలనొప్పి, కృశత్వ
ము, నిస్త్రాని, ఇ క నశేయకృతల నికసామము, అమృతము
మృత్యువును జయించు చంపమును జయించును. ధాతువికారము,
రక్తవికారము, ఆరంభపుష్కరోగము, శోథము, ఫిరంగరోగము,
మోహములనగాని వైకల్యములనగాని కలిగిన, ఎరువు, తెలుపు,
నలుపు, అనేకవర్ణములు గలమచ్చలు, బగ్గెలు, కణితులు, పొక్కు
లు, రసవిష పాపాజానిదోషములు, నవామేహవ్రణములు, గుళిరోగ
ములు, తాగురోగములు, దంతగణములు, శిష్టోరోగములు, కష్టి
రోగములు, నేత్రశోరోగములు, మర్మస్థావ్రణములు, అతిశీఘ
ముగ కుదురును. మధ్యకాలమున ఎందుకైన సంభవించిన నపుం
కత్వమైనను, ఇంద్రియశుద్ధిచేసెను, కుక్కనప్తరోగ మైనను
తప్పక కుదురును. నవరూపనబలములు కలుగును. ఈలాజతు
రసాయనము పుష్కలమైన అతివృద్ధాప్యమువలన దేహమనో
బలములు, ధాతువులు పలుకృత్యము కలిగి అతిసుఖముతో జీవ
యాత్ర గడపును. క్షయ, ఉబ్బున, కాసరోగులకును, జీర్ణజ్వర
కులకును, అజీర్ణరోగులకును, కష్టశరీరములగు ఇంక ననేకవ్యా
ధిపీడితులకును ఇది బాల్యమృతునివలె హితముజేయును. రోగు
లకు ఆరోగ్యమున్ను, దుర్బలములకు బలమున్ను, కృశించియున్న
వారికి శరీరపుష్టిని, నిరోగులకు దీప్తాయువు, సంపూర్ణరో
గ్యము, అమితోత్సాహమున్ను ఈ రసాయనమువలె చక్కని
కలిగించు దివ్యవధ గుంకటి కల దని యెవ్వరుక జెప్ప
జాలరు. మీ రొకసారి గాని దీని ప్రత్యక్షగుణములు పరీక్షింపు
చురు గాక. తెలుగున గాని, యింగ్లీషున గాని స్పష్టముగ మీ
చిరు నామాతో మాకు ప్రతియు త్తరము ప్రాస్తూ
యండవలయును.

ఆయుర్వేద రత్న, పండిత,

బి. శ్యామసుందరరావు బ్రదర్స్,

ఆయుర్వేదావధాలయము, బరంపురం, గంజాజిల్లా.

కుష్టురోగ నివారిణి

యోగ్యతాపత్రములు (873)

కుష్టురోగములు నివారణ కావన అనుమానముతో వ్యా
ధిని యేల వృద్ధిపరచుకొనెదరు? నేను 18 సం||ర ములనుంచియు
నాన్నేహితులు కొందరు 5, 6 సం||రముల నుంచియు, కుష్టుము
స్ఫుర్జ్జానములేని కుచ్చలు, పాడలు (Coloured spots)
మొదలగువాటిచే బాధపడుచుంటిమి. వీరి "కుష్టురోగనివారిణి"
నేనించి రోగవిముక్తులమై చాలసుఖముగా నున్నాము.

యస్. వెంకటరెడ్డి, భూస్వామి, కంఠేరు కృష్ణజిల్లా
అస్తాదక కుష్టురోగములను, కుదుర్చుటలో దీనినిమించిన దివ్యా
వధము లేదు. గుణములేదని ఋజువుచేయువారికి 116 ల
జవాబునము. "మాకుకుష్టురోగనివారిణి భుజనవిని మాయ కుష్టు
రోగాంతకములు బయలుదేరుచున్నవి. జాగ్రత్త. ఒకనెల
దినములకంటె అధికముగా సుఖమందు ద్వారా రు 6-0-0

ది రెడ్డి అండ్ కో, గోపాలపురం.

కోత్తేటపాట్లు (గోదావరి జిల్లా)

గోదావరి కృష్ణ జిల్లాల శెట్టి బలిజ సంఘము

ద్వితీయవార్షికోత్సవము-బోధసక్తురు

ది 25-9-22 వ తేదీ ఉదయం 8 గంటలకు శెట్టి బలిజ
సంఘముయొక్క ద్వితీయ వార్షిక మహాజనసభనుపూడి కాప
గనులు మ||రా||శ్రీ పద్మల సాగరముగారి యాధిపత్యమున బోధస
క్తురు గ్రామములో శ్రీయుత దొమ్మేటి వెంకటరెడ్డిగారి మేడ
యందు సమావేశమై మిక్కిలి జయప్రదముగా జరుపబడినది. ర
మారమి విరుచందలమంది రెండు జిల్లాలవారసు సభ నలంకరించి
రి. సభాప్రారంభమున దైవప్రార్థన జరుపబడి సభ ప్రారంభింప
బడెను. పిమ్మట యీ దిగువ నుదహరించిన మొదటి తీర్మానము
ననుసరించి సభికులందరు రెండు నిమిషముల కాలము నిలువబడి
భక్తిప్రార్థనముగా భగవంతుని ప్రార్థించుచు శ్రీవెంకట రెడ్డి
గారియందు జాతీయులకు గలభక్తిని వెల్లడించిరి. మ||రా||శ్రీ
కుడుపూడి మార్కటారాయణగారు శ్రీయుత దొమ్మేటి వెంకట
రెడ్డిగారి కీర్తిని వెల్లడించు వెంకట రెడ్డివరత్నములం చదివి సభికు
లకమితానందమును కల్పించెను. తదనంతరము కార్యదర్శిచే ద్వి
తీయవార్షికచర్య విపులముగాచదువబడి సంఘమునకు 22-9-22
వ తేదీ సభ్యులు 21, 199-1౬6 నిల్వయున్నట్లు తెలుపబడెను.
పిమ్మట మ||రా||శ్రీ పిల్లంరాజు యల్లమెల్లి కర్మనారాయణ
గారు కట్టావెంకట రెడ్డి, ఆనిశెట్టి నరసింహముగార్లు గంధీరో
పవాసములను చదివి ప్రభుభక్తిని వెల్లడించిరి పరియువర్తన గూ
ర్వి మ||రా||శ్రీ కుడుపూడి వెంకటస్వామి, ఆనిశెట్టి నరసిం
హము, కట్టా వీరన్నగార్లు ముచ్చటించిరి. తదనంతరము విక్ర
మకృత్యును గూర్చి మ||రా||శ్రీ గుబ్బలసాహెబులు, కుడుపూడి
వెంకటస్వామిగార్లు పర్యవేసించిరి. మ||రా||శ్రీ దుంగా బాలయ్య
గారు వికటకృత్యము యొక్క ఆకర్షకతను వెల్లడించుచు గంధీ
రోపస్వాసము నిచ్చిరి. సామూఖ్యద్విని గూర్చిన విషయములను
గురించి మ||రా||శ్రీ ఆనిశెట్టి నరసింహము, మెల్లెటివానయ్య
మొల్లెటి సత్తిరెడ్డి, గుబ్బల నరసింహము, కుడుపూడి మార్క
టారాయణ, గుబ్బలరామన్న పిల్లి ముద్దుగాజుగార్లు విపులముగా
ముచ్చటించి సంఘాభివృద్ధికి సభికులను హెచ్చరించిరి. పిమ్మట
సంఘసంస్కరములను గూర్చి కావూరంగయ్య, బి వెంకటరెడ్డి
చింతలపల్లి పుల్లయ్య పల్లి ముద్దుగాజుగార్లు గంధీరోపవాసమును
గావించి సంఘాభివృద్ధికి మార్గదర్శకులైరి. ఉదపటగ్రాసనాధి
పతిగారు వైవిధ్యములన్నిటిలోను చక్కనినలహల నొసగుచు
పద్యము గూర్చియు, సంఘాభివృద్ధికి గూర్చియు విపులముగా
నుపన్యసించి సభికులను హెచ్చరించిరి. కార్యక్రమము
ముగిసిన పిమ్మట మ||రా||శ్రీ వనచర్ల సత్తెయ్యగారు
౧ 2000 లున్న మ రా శ్రీ దొమ్మేటి వెంకట రెడ్డిగారు,
౧ 10,000 లును విరాళ మొసగి సంఘమును చిరస్థాయి య
గునట్లు చేసి సంఘాభివృద్ధికి మార్గ దర్శులై కీర్తిని బడసిరి. సభి
కులందరు అమితానందమునుబోంది వెంకట రెడ్డిగారి కీర్తినివెల్ల
డించి జయ జయ ధ్వజములు విచ్చుముట్లు నట్లు చేసిరి. మరియు
సభికులలో పెక్కుచుండి కొన్ని విరాళము లొసగి సంఘాభి
వృద్ధికి తోడ్పడిరి. కాకినాడ కాపరస్థులు మ రా శ్రీ మేడిరెడ్డి
మహాలక్ష్మీ చింతలపల్లి పుల్లయ్యగార్లు సంఘమున కొకటే దీన
వాయును, కండేరు కాపరస్థులు మ రా శ్రీ కడరెడ్డిగారు బు
క్కుమేల్చి నిమిత్తము ౧0 లున్నయిచ్చుటకు వాగ్దానమొన
ర్చిసహాయము గావించిరి. ఆనంతరము సభికులకు ఆ గ్రాసనాధి
పతిగారికి అనేక వందనములతో సభ ముగియబడెను

తత్సభయందే దిగువ తీర్మానములు గావింప బడెను.

1 మనసంఘ ప్రేయోభి వృద్ధిని నిరంతరము కొనరు మ
నసంఘముకుట మనదగు మ రా శ్రీ దొమ్మేటి వెంకట రెడ్డి
గారు యాచర్యకారోగ్య వంతులై మరల దైవానుగ్రహ
ముచే ఆరోగ్యవంతులైనందుకు సభవారందరు సంతసించు
చున్నారు

మనశాఖ అభివృద్ధి కొరకు ధనసద్ధి గూర్చుట ముఖ్యకర్త
వ్యయంగా నెంచి మిగుల కష్టముల కోర్చి సముద్రయానముచేసి
బర్మాకేగి విశేషధనమును కూడ తెట్టుకొనవచ్చిన మ రా శ్రీ దొ
మ్మేటి వెంకట రెడ్డిగారికిని పిల్లిముద్దురాజు గారికిని గుబ్బలరా
మన్నగారికి సంఘమువారు వారి యెడల గౌరవమును చూపుచు
వారికి అనేక వందనము లర్పించుచున్నారు.

మనసంఘాభి వృద్ధి కొరకు నిరంతరము పాటుపడుచు విశేష
విరాళముల నిచ్చి యెన్ని విధముల తోడ్పడిన శెట్టి బలిజ
ప్రముఖులకును సంఘాభివృద్ధిని సులభతరము చేయుటకు కృతజ్ఞతా పూర్వక వందన
ము లాచరించుచున్నారు.

1 ఈ సభవారు చెన్నరాజధాని గవర్నమెంటువారిని
శెట్టి బలిజసంఘముందు అర్జులగు విద్యార్థులకు ఉద్యోగము
లిచ్చుటయందు మొదటి ప్రధరన్న యిచ్చుటకై కోరుచు
రార్పించుచున్నారు.

వెలనులభము. ఫల మధికము.

విలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ
మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి
కుమార్లు సర్వేశం తాలూకు మేడ.

రూ 16,500 లకు లాటరీ
చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

ఆర్యులారా! (189)

కృష్ణజిల్లా, విలూరు చెద్దబజారులోని మ్యానిసికలు
నెం 148 రు కలిగియున్నట్లు రెం దంతములు గలిగి
నామేడను ఆద్యాల చీరువాల ఫీట్టింగున్న, ఫలము సహా లాటరీ
మాలముగా విక్రయించుచున్నాను. ఇంతవరకు చాలా చీట్లు
విక్రయింపబడినవి. కొంచెము మాత్రమే మిగిలియున్నవి. చీట్లు
పూర్తయగుచున్నవి. లాటరీచీట్లు యావత్తుపూ ర్తయైన వెంటనే
లాటరీ కలిపే తేది పత్రికలలో ప్రయరపరచి యెలూరుపట్టణ
ములో ఘరానా మనుష్యుల యెదుట లాటరీ వేయబడును.
నూక ప్రతివారును వారి వారి యాదృష్టముల నిర్ణయించుకొనుట
కిది మంచిదగును. కర్తవ్యము. తరుణము మించిపోయిన
తరువాత కష్టత్రాపడదన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటి!
రూ 5 ల మాత్రమే. ఇంకా పూర్వమున తినినీట్లున్న, వికర
ములున్న కోరువారు పొమ్మభర్తలు పంపి జవాబు తెప్పించు
కోవచ్చును. ఈ చీట్లల్ల నమూనా ఆయ్యో సామ్మో కృష్ణజిల్లా
యెలూరు వెంట్రో కో ఆఫికలేట్ వర్క్స్ లో నుంచుచును.

2. ప్రతిగ్రామమునందును మంచి యెబంట్లు కావల
యును. మంచి కమిషను ఇయ్యబడును. వికరములు కోరువాడు
జవాబుకు టపాల ద్వితీయలో యాదించి సంతకము చేసినవారికి
ప్రాసాగిని, స్వయముగా వచ్చి గాని తెలుసుకొనవచ్చును.

"చీట్లు కావలసినవారు, తమ అడ్డెన్నును స్పష్టముగ
ప్రాయము చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ పన్ను మడి ఆర్డరు చేసి
యెడల, అందిన వెంటనే చీట్లు టపాలో పంపించుటను."

లాటరీ చీట్లు వి. పి. లో మంబుదత్తు.

విలూరు } మహాటూరి సర్వేశం,
కృష్ణజిల్లా. }
1-1-1922. } కూడ మాకు గ్రామము

కట్టలా? కత్తులా?

రెండును కట్టలలో చిత్రముగా నిమిత్తబడ్డ కత్తులు;

ప్రతినిజము వందల ఖర్చు. (8755)

ఒకటి తెప్పించి మంచి దానినియ వికే తెలియ గలదు.

వెల రి-8-0 మొదలు 25-0-0 వరకు గలవు.

ఇంకను కత్తుల వధులవి గాని, ఎక్కువవధులవి గాని కావలసిన
యెడల తయారుచేయించి పంపగలము. పోస్టేజీ వగైరా వేరు
ధారితవస్తుభవనము - బెజవాడ.

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి సువాసనగా నుండును. తాం
బూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుమ్మకొనిన
ఆనందముగా నుండుటయేగాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు
జ్వరము, సర్విపాతము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా, ప్లేవి
విషజ్వరములు, నీటిరోమములు, పండ్లకోప్పలు, మొదలగు
అనేకవిధములగు వ్యాధుల కది వ్యూహాయమువలె పనిచేయును.
వేలకొలది సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (8851)-8

200 మాత్రలసీసా 1-కి రు 0.4-0; డబ్బా సీసాలు రు. 2-8-0

వి. పి. చార్జి ఎన్నికైత నా రు 0-6-0.

పి.సి.పి. అండు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, వెలిదేపి. నెల్లూరుజిల్లా

వనాషధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పరిమితము చేయుట
యందు పేరెన్నిక గాంచినది ధర 1-10-0

ఇండియా సిరోకో వందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖరు)
ఉచితముగా పంపుటను.

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 వనసవాడీ, బొంబాయి

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND MILLS LTD.,

Wanted agents to sell shares of the
above company which commenced business
in grand style and guarantee 20 per cent
dividend in the first year. For Prospectus
and particulars please apply to Roy Dutta
and Co.

172, Bow Bazar Street, CALCUTTA

